

Vuosikirja 2022

ProAgria
Keski-Pohjanmaa

Sisältö

Vuosi 2022 lyhyesti	1
Toiminnan perusteet	2
Johtajan katsaus	3
Hallinto ja organisaatio	4
Henkilöstö	7
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	8
Maatalous Keski-Pohjanmaalla	9
• Kasvukausi	9
• Tuottajahinnat	10
• ProAgria Maito	12
• ProAgria Liha	15
• ProAgria Kasvi	16
• ProAgria Yritys	18
• Hankkeet	19
Keski-Pohjanmaan Kalatalouskeskus	21
Maa- ja kotitalousnaiset	24
Talouden tunnusluvut 2021	27
Yhteystiedot	28

www.proagria.fi/kp

Ritva-Liisa Nisula

Kannen kuva: Tuija Korpela
Taitto: Tiina Fors, Creamedia
Paino: Grano Oy

Vuosi 2022 lyhyesti

- Kulunut vuosi oli ProAgria Keski-Pohjanmaa ry:n 114. toimintavuosi (1909–2022).
 - Vuosi 2022 oli alkuvuoden osalta koronan ja Venäjän Ukrainassa käynnistämän sodan sekä loppuvuonna henkilöstömuutosten, kustannusten nopean nousun ja yleisen turvallisuuspoliittisen tilanteen värittämä. Keski-Pohjanmaalla koronaan sairastuneita oli kevättalvella 2022 ennätysmäärä ja se vaikutti ProAgrian henkilöstöön ja palvelujen toimitusmahdollisuuksiin. Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 kiihdytti vuoden 2021 aikana alkanutta yleistä hintatason nousua sekä aiheutti huolta ja turvattomuutta myös keskipohjalaisissa.
 - Vuoden 2022 tilinpäätös muodostui raskaasti alijäämäiseksi johtuen talous- ja tilitoimistopalveluihin kohdistuneista henkilöstövaihdoksista ja siitä aiheutuneesta työvoimapulasta, jonka seurauksena ostettiin merkittävä määrä palveluja naapurikeskuksista.
 - Asiakasmäärän muutos, joka on johtunut tilamäärän pienenemisestä sekä maataloustoimialan taloudellisesta ahdingosta, haastoi ProAgriaa nopeuttamaan strategiassa määriteltyä toimintatapauudistusta (asiakastiimit, ratkaisumyyjät, tilakokonaisuus), lisäämään kustannustietoisuutta sekä varautumaan luottotappioriskin kasvamiseen. Lisäksi taloustilanteeseen painetta loivat kiihtyvä inflaatio sekä hintatason yleinen nousu.
 - Vuosi 2022 oli sisäisessä taloushallinnossa uuden oppimista. Sisäisen kirjanpito-ohjelmiston lisäksi uudistuivat matkalasku-, palkka- ja henkilöstöhallinnon ohjelmistot sekä reskontrat ja perintä, jotka ulkoistettiin perintäyritykselle. Samalla yhtenäistyivät uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöön otaneiden ProAgria-keskusten taloushallinnon prosessit. ProAgria Etelä-Pohjanmaan kanssa solmittu taloushallinnon ostopalvelusopimus päättyi joulukuussa 2022, kun Keski-Pohjanmaa palkkasi oman talouspäällikön.
 - Vuodesta 2002 ProAgriaassa käytössä ollut logo ja graafinen ilme uudistuivat valtakunnallisen brändiudistuksen myötä. Brändityö taustoitettiin asiantuntija-, asiakas- ja sidosryhmätutkimuksilla sekä sisäisillä valmennuksilla ja infotilaisuuksilla. Uusi logo ja graafinen ilme otettiin käyttöön huhtikuussa 2022.
 - ProAgria Keski-Pohjanmaa tuotti ruokinnanohjauksen ja maitotilojen täsmäpalvelujen osaamisvas-
- taavapalvelut Österbottens Svenska Landbrukssällskapetille. ProAgria Etelä-Pohjanmaalta ostettiin palkka- sekä hankehallinto. Lisäksi ostettiin IT-palveluja. ProAgria Oulu tuotti keskipohjalaisille kasvintuotannon osaamisvastaavan palvelujen lisäksi merkittävän määrän tilitoimistopalveluja. ProAgria Etelä-Pohjanmaalta, ProAgrian Keski-Suomelta sekä ProAgria Etelä-Suomelta ostettiin tilitoimisto- ja talousasiantuntijapalveluja.
- Alkuvuoden akuutti koronatilanne vaikutti siihen, että maa- ja kotitalousnaisten palvelutoiminta käynnistyi hitaasti ja kangerrellen. Asiantuntijapalveluja ja järjestötoimintaa leimasivat etäkurssit ja webinaarit, joihin maksavien osallistujien saanti oli vaikeaa. Ruoka- ja ravitsemusasiantuntija oli vuoden 2022 aikana kolme kuukautta palkattomalla vapaalla. Maa- ja kotitalousnaiset tarjosi koulutusta ja infotilaisuuksia kotitalouksien 72 h varautumiseen ja huoltovarmuuteen.
 - Kalatalouskeskuksen toiminnassa painottui kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien toimeenpano. Kalatalouskeskus osallistui virtavesien kalatalousselvityksiin sähkökoekalastuksella Halsuan Penninkijoella, koskialuekunnostussuunnitelmilla Kaustisen Näätinkiojalla sekä työnjohtotehtävissä Näätinkiojan Riitakankaankoskella. Kalatalouskeskus laati Kannuksen Salinojan sekä Ylivieskassa Kalajoen pääuoman kalataloudellisen kunnostussuunnitelmat. Lestijoen kalanviljelylaitoksella haudottiin meritaimenenmätiiä, jonka saanto jäi vesihomeen vuoksi vaatimattomaksi. Istutuskalaa välitettiin maakuntaan 51 000 € arvosta.
 - ProAgria Keskusten Liitto ja ProAgria keskuksset perustivat ProAgria Tapahtumat -osakeyhtiön vuonna 2020. ProAgria Keski-Pohjanmaan osuus osakepääomasta on 5 000 €. Lisäksi ProAgria Keski-Pohjanmaa on myöntänyt yhtiölle 5 000 € osakaslainan vuonna 2020 ja lisälainan 3 000 € vuonna 2021.
 - ProAgria Keskusten Liitto ja ProAgria keskuksset perustivat ProAgria Kiinteistönvälitys Oy LKV -nimisen osakeyhtiön vuonna 2021. Kauppapaikasta käytetään nimitystä Maaseutukiinteistöt (maaseutukiinteistot.fi). Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä on 160 kpl ja merkintähinta on 625 €/osake. ProAgria Keski-Pohjanmaa on merkinnyt osakkeista 20 kpl yhteishintaan 12 500 €.
 - ProAgria Keski-Pohjanmaa omistaa Maveplan Oystä 2,5 %.

Kehitämme suomalaista maataloutta ja maaseutua vahvalla kokemuksella ja uudistavalla otteella ja tuotamme parhaita ratkaisuja asiakkaidemme tuottavuuden ja kannattavuuden parantamiseen. Onnistumme yhdessä!

TOIMINNAN TARKOITUS ELI MISSIO

Mahdollistamme maailman puhtaimman ja elinvoimaisimman maaseudun myös tulevaisuudessa.

TOIMINNAN VISIO JA TAVOITTEET

Tarjoamme parhaan asiakaskokemuksen liiketoiminnan kehittämiseen. Strategiamme mukaisesti tavoitteenamme on olla

- asiakkaidemme ylivoimaisin, lisäarvoa tuottava kumppani
- kestävästi kannattava ja vaikuttava
- aktiivisesti asiakkaan yrityskokonaisuutta kehittävä
- suunnannäyttävä ja arvostettu järjestö.

TOIMINTA-AJATUS

ProAgria Keski-Pohjanmaa tarjoaa maatalo- ja maaseutuyrittäjille kilpailukykyä parantavia asiantuntijapalveluja tukeutuen sekä oman henkilöstön että muiden asiantuntijaorganisaatioiden osaamiseen.

TOIMINNAN PERIAATTEET

ProAgria Keski-Pohjanmaa on rekisteröity yhdistys, joka edistää maatalo-, koti- ja kalataloutta sekä maaseudun yritystoimintaa järjestämällä henkilökohtaista ja ryhmäneuvontaa sekä tukemalla jäsenyhdistystensä toimintaa. Asiantuntijapalvelu lähtee aina asiakkaan tarpeista ja on eturyhmiin sitoutumatonta.

ARVOMME

- Tahdomme olla edelläkävijöitä
- Huolehdimme hyvinvoinnista
- Arvostamme vastuullisuutta
- Toimimme riippumattomasti.

Huoltovarmuus ja sotahinnat

Kolmannen koronavuoden alkajaisiksi korona riehui kevättalvella 2022 Keski-Pohjanmaalla pahemmin kuin koskaan. Samaan aikaan Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 konkretisoi huoltovarmuuden ja kansallisen turvallisuuden tärkeyden sekä toi vaikutuksia kansalaisten taloudelliseen tilanteeseen inflaation ja korkojen nousun muodossa. Maailmanmarkkinoilla poikkeuksellinen tilanne näkyi tuotantopanosten ja raaka-aineiden niukkuutena, hintojen nousuina sekä tavaroiden saatavuusvaikeuksina, jotka nostivat tuotantopanoshintoja myös Suomessa. Loppuvuonna 2021 alkanut maatalouden kustannuskriisi laajeni Suomea ja Eurooppaa koskavaksi asiaksi huoltovarmuuteen ja kansalliseen turvallisuuteen liittyvässä toimenpiteissä.

Venäjän sodan ja Ukrainan kriisin vaikutukset maidon, lihan ja viljan maailmanmarkkinahintoihin heijastuivat nopeasti Suomen maataloussektorille. Maidon, lihan ja viljan sekä perunan tuottajahinnat nousivat vuoden 2022 aikana. Huoltovarmuuden näkökulmasta globaali elintarvikekysyntä kasvoi ja maataloustuotteiden kuluttajahinnat kallistuivat. Tuli entistä tärkeämmäksi huolehtia suomalaisen alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden toimintaedellytyksistä. Epävarmasta turvallisuuspoliittisesti tilanteesta johtuen lannoitteiden, polttoaineen, sähkön ja rehukustannusten rajut hinnanvaihtelut ja mahdollinen saatavuuden heikkeneminen aiheuttavat jatkossakin kannattavuushaasteita maidon- ja lihantuotannossa.

Nato-jäsenyyden, Venäjän sodan ja Ukrainan kriisin pitkäaikaiset vaikutukset toimialalle ja ProAgrialle ovat vielä hämärän peitossa. Ruokaturvan, huoltovarmuuden ja kansallisen turvallisuuden säilymiseen varaudutaan perusasioihin pohjautuvalla palvelutoiminnalla niin, että proagrialaiset kykenevät tarjoamaan vahvaa asiakastarpeita vastaavaa palvelua epävarmassa, taloudellisesti haastavassa ja perusturvallisuutta järkyttäneessä maailmantilanteessa.

Maaliskuussa 2020 ProAgrian johdolla perustettu Keski-Pohjanmaan alkutuotannon koronavarautumisryhmä siirsi painopistettä huoltovarmuuteen ja jatkoi toimintaansa Keski-Pohjanmaan alkutuotannon huoltovar-

muusryhmänä. Ryhmässä olivat mukana Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston, Huoltovarmuuskeskuksen, Elyn, TE-toimiston, kuntien, oppilaitosten, turkistuottajien, teurastamojen, meijereiden, MTKn ja ProAgrian edustus. Ryhmä kokoontui neljännesvuosittain ProAgrian johdolla. Ryhmä laati keskipohjalaistiloille koronariskeihin varautumisen tsekilistan, joka jaettiin tiloille kuntien maaseututoimen kautta. Lisäksi ryhmä välitti ja jakoi yleiseen turvallisuustilanteeseen liittyvää tilannekuvaa mukana oleville organisaatioille ja viranomaisille.

ProAgrian toimintatapojen muuttuminen näkyi myös ProAgrian brändin uudistumisena. Uusi logo ja graafinen ilme otettiin käyttöön huhtikuussa 2022. Samalla päivittyivät nettisivujen ja somekanavien graafiset ilmeet ja elementit. Valtakunnallinen sisäinen intra otettiin käyttöön keväällä 2022.

ProAgria Keski-Pohjanmaa on ollut mukana keskipohjalaisen maatalouden ja maaseudun kehittämisessä tarjoamalla asiakaslähtöistä asiantuntijapalvelua osaavan henkilöstönsä ja sidosryhmäverkostonsa kautta. Lämpimät kiitokset asiakkaillemme, henkilöstöllemme, luottamushenkilöillemme sekä yhteistyökumppaneillemme hyvästä yhteistyöstä vuonna 2022.

Ritva-Liisa Nisula

Marja-Leena Juntunen

Hallinto ja organisaatio

ProAgria Keski-Pohjanmaa ry:n ylintä päätävävaltaa käyttää vuosikokouksen valitsema hallitus. ProAgria Keski-Pohjanmaan yhteydessä rekisteröitymättöminä yhdistyksinä toimivat Keski-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaiset sekä Keski-Pohjanmaan Kalatalouskeskus, joilla molemmilla on omat johtokuntansa. Keskipohjalaisia edustaa valtakunnallisen ProAgria Keskusten Liiton hallituksessa Tapani Orjala.

Hallitus 2022

Puheenjohtaja

Tapani Orjala, Lohtaja

Varsinainen jäsen

Marko Aho, Perho
Merja Himanka, Himanka
Antti Huhtala, Kannus
Riitta Huhtala, Kokkola
Veikko Jokitalo, Sievi
Lauri Juntunen, Kälviä
Mauno Korhonen, Sievi
Niko Kumpulainen
Pekka Liedes, Halsua
Pekka Nuorala, Kalajoki
Virpi Paavola, Kaustinen
Tuomo Palosaari, Veteli
Sanna Rajala, Reisjärvi
Piia-Maria Rautiainen, Toholampi
Tiia Saarela, Veteli (Ullava)

Varajäsen

Sauli Rauhala, Perho
Sanna Pernu, Himanka
Mika Kokkonen, Kannus
Leila Niemelä, Lohtaja
Jenika Kovanen, Sievi
Marjo-Riitta Pajala, Kälviä
Arto Hautala, Lestijärvi
Susanna Tuikka, Lestijärvi
Jyrki Mastokangas, Halsua
Jukka Rahja, Kalajoki
Päivi Kaustinen, Kaustinen
Jussi Tunkkari, Veteli
Anne Ilola, Reisjärvi
Ulla Potila, Toholampi
Elina Rahkola, Ullava

Maitotilavaliokunta

Puheenjohtaja

Kari Rauma, Kaustinen

Jäsenet

Tiina Hautakoski, Halsua
Sari Isosaari-Pollari, Toholampi
Sini Jaakola, Kannus

Ville Karhula, Lohtaja
Markus Kivelä, Kälviä
Jonna Korkiakangas-Sahipakka, Perho
Jenika Kovanen, Sievi
Timo Lankila, Kalajoki

Satu Lappi, Lestijärvi
Paula Mäenranta, Ullava
Heikki Oja, Himanka
Erno Saari, Veteli
Marko Saartoala, Reisjärvi

Tilin- ja toiminnantarkastajat

Varsinaiset

tilintarkastaja Ulla Järvi (HT), Kokkola
toiminnantarkastaja Jari Siirilä, Veteli

Varalla

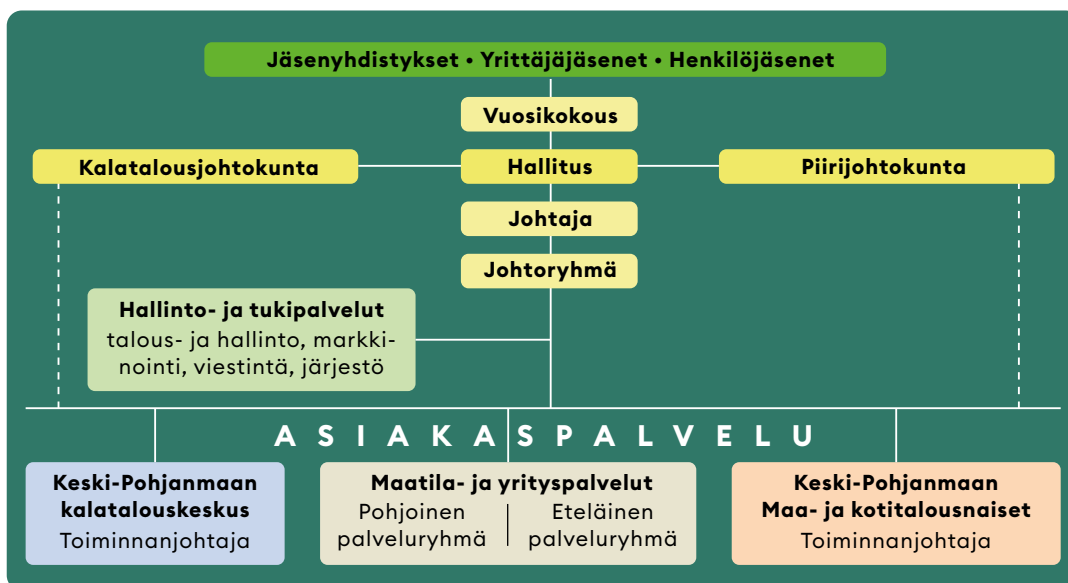
tilintarkastaja Kirsti Kattilakoski (HT), Kalajoki
toiminnantarkastaja Pauli Erkkilä, Perho

Järjestötoiminta

ProAgria Keski-Pohjanmaa ry on perustettu vuonna 1908 ja rekisteröity vuonna 1909 yleishyödylliseksi ja puolueettomaksi maaseudun neuvonta- ja asiantuntijajärjestöksi. Keskipohjalaisen järjestön juuret ovat Vaasan läänin maanviljelysseurassa, joka on perustettu 1863. Valtakunnallisesti järjestön historia yltää vuoteen 1797, jolloin Turun Talousseura perustettiin.

ProAgria Keski-Pohjanmaa ry:n ja Keski-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaisten vuosikokoukset pidettiin 29.11.2022 Kokkolassa. Vuosikokousesitelmän piti Huoltovarmuuskeskuksen vanhempi varautumisasiantuntija Juha Mantila. Keski-Pohjanmaan Kalatalouskeskuksen vuosikokous pidettiin 26.4.2022 läsnäolokokouksena Kalajoella. Vuosikokousesitelmän piti järjestöpäällikkö Risto Vesa Kalatalouden Keskusliitosta aiheenaan kalastonhoitomaksut. Vuosikokousväki pääsi tutustumaan myös Meriluontokeskuksen näyttelyyn.

ProAgria Keski-Pohjanmaa ry:n organisaatio

ProAgria Keski-Pohjanmaa ry:n jäsenet

ProAgria Keski-Pohjanmaa ry:n jäseninä ovat henkilöjäsenet (yrittäjäjäsenet) ja yritysjäsenet (yhtiömuotoinen maatila tai maaseutuyritys) lisäksi maatalousseurat, maaseutuseurat, maa- ja kotitalousseurat, maamiessurat, kyläyhdistykset, kyläseurat, maa- ja kotitalousnaisten yhdistykset, pienviljelijäin yhdistykset tai -osatot sekä kalastuskunnat, -seurat tai kalastuksenhoito-yhtymät tai muut rekisteröidyt yhdistykset, jotka toimivat ProAgria Keski-Pohjanmaan tarkoituksen perien hyväksi.

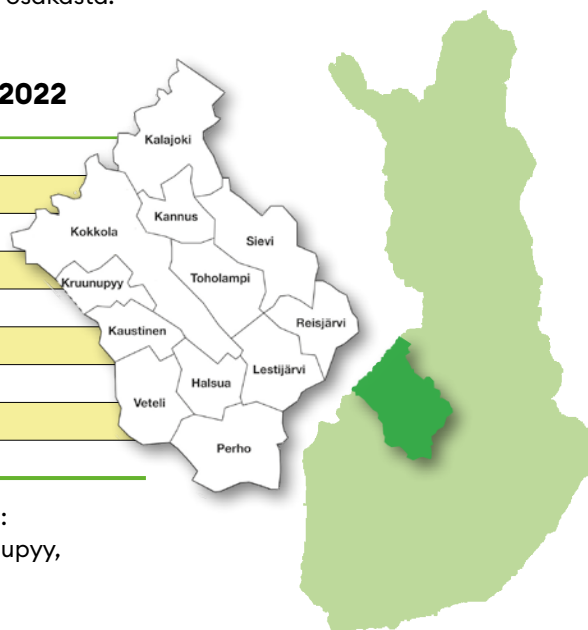
Kunniajäseninä ovat maanviljelijä Pentti Huotari Reisjärveltä, maatalousyrittäjä Pertti Leskelä Kokkolan Lohtajalta, maanviljelysneuvos Tapio Kurki Rovaniemeltä, yrittäjä Arto Hautala Lestijärveltä, maatalousyrittäjä Vesa Kaunisto Vetelistä sekä emäntä Marja-Leena Vuollet Kalajoelta. Kertomusvuoden aikana kunniajäsenet maanviljelysneuvos Heimo Linna Perhosta ja maanviljelijä Arvo Kiljala Reisjärveltä siirtyivät ajasta iäisyyteen. Kannattajajäseniä ovat Kokkolan kaupunki sekä Perhon ja Toholammin kunnat.

Jäsentilasto

Vuoden lopussa yhdistyksellä oli 429 yrittäjäjäsentä, yksi yritysjäsen, henkilöjäseniä oli 20. Jäsenyhdistyksiä oli 64 kylä- tai kuntakohtaista yhdistystä ja 19 kalatalousyhteisöä. Jäsenyhteisöissä oli n. 3 500 jäsentä ja n. 10 000 kalatalousyhteisöjen osakasta.

Jäsenyhdistysten ja jäsenten yhteenveto 2022

Kunnassa toimivia maatalousseuroja	1
Paikallisyhdistyksiä jäsenenä	64
Kalatalousyhteisöjä	19
Perunakerhoja	1
Kannattajajäseniä	3
Yrittäjäjäseniä	429
Yritysjäseniä	1
Henkilöjäseniä	20
Kunniajäseniä	6

ProAgria Keski-Pohjanmaa toimii 12 kunnan alueella: Halsua, Kalajoki, Kannus, Kaustinen, Kokkola, Kruunupyö, Lestijärvi, Perho, Reisjärvi, Sievi, Toholampi ja Veteli.

Jouini Ingaissuo

Vuosikokouspalkitut vasemmalta Teppo Isohanni, Oskari Tokola ja Miina Aronen.

Huomioinnit

ProAgria Keskusten Liiton myöntämä sukutilakunniakirja luovutettiin Oskari ja Tanja Tokolalle Kannuksesta. Tokolan tila on ollut saman suvun hallussa vuodesta 1602.

ProAgria Keskusten Liiton myöntämän hopeisen järjestömerkin sai kaustislainen Kari Rauma.

Luonnonvarakeskuksen kannattavuuskirjanpitopalkinnolla 10-vuotisesta kirjanpidosta palkittiin Päivi ja Pekka Nuorala Kalajoelta sekä Mikko Vesisenaho Kannuksesta. Viisivuotisesta kirjanpidosta huomioitiin Jussi Rauhala Perhosta.

Parhaat karjat

Maidontuotannon osaaminen on keskipohjalaistiloilla huippuluokkaa ja tulokset ovat korkeita myös kansainvälisesti vertailtuna. Keski-Pohjanmaan parhaasta karjasta energiakorjatun maidontuotannon perusteella palkittiin Markku ja Sanna Rajala Reisjärveltä, toiseksi paras karja oli Aleks, Hannele ja Janne sekä Teppo Isohannilla Kannuksessa. Kolmanneksi parhaasta karjasta palkittiin Sonja ja Antti Pulkkinen Vetelistä.

Vuoden 2022 maa- ja kotitalousnaishuomioitiin Raija Virta Himangalta. Keski-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaisten Vuoden Maistuva maaseutu -yritys 2022 palkinto myönnettiin halsualaiselle Miina Aroselle ja hänen A'la Miina -yritykselleen.

Kokousväkeä Kokkolassa. Kuva: Ritva-Liisa Nisula

Henkilöstö ja toiminnan kehittäminen

Henkilötyövuosia kertomusvuoden aikana tehtiin 31,6 htv:ta (33,4 htv vuonna 2021). Työntekijöiden palkat ja palkkiot olivat yhteensä n. 1,34 milj. € eli n. 52 % kokonaiskustannuksista. Edellisvuoteen vähennystä oli n. 2 % (1,37 milj. € v. 2021).

Kertomusvuoden aikana eläköityi yksi pitkäaikainen toimihenkilö ja uusia henkilöitä palkattiin kolme, osa-aikaisia toimihenkilöitä oli yksi ja perhevapaalaisia kaksi. Neljä toimihenkilöä siirtyi vuoden aikana muihin organisaatioihin. Kokonaisvahvuus 1.1.2022 oli 38 ja 31.12.2022 yhteensä 36 henkilöä.

Korvausrekrytoinnit ovat olleet haasteellisia. Avoimiin työpaikkoihin maatalousalan koulutuksen saaneita ei juuri ole ollut. Korona on viivästyttänyt opiskelijoiden valmistumisia maatalousalan opinnoista. Tämän vuoksi rekryjä on painotettu valmistumisvaiheen opiskelijoihin, joille on tarjottu osa-aikaista työtä toistaiseksi voimassa olevilla työsopimuksilla. Kesällä 2022 ProAgriassa oli kaksi valmistumisvaiheessa olevaa viikkiläistä kesätyöntekijää.

Henkilöstön työtyytyväisyyteen ja muutosvalmiuteen liittyvä sisäinen kehitysohjelma jatkui. ProAgria Keski-Pohjanmaa osallistui Centria-ammattikorkeakoulun toteuttamaan Bounce Forward -hyvinvointi- ja työelämän muutosvalmennukseen. Lisäksi esihenkilöt saivat valmiiksi johtamiseen liittyvät erikoisammattitutkintonsa, jotka tehtiin Veritumin ja ProAgria Keskusten Liiton koordinoimana.

Kelo-alueen johtoryhmät pitivät kaksi sovittujen toimenpiteiden seurantaan keskittyntä etäpalaveria. Yhteiset kehittämisohjelmat sovittiin maito-, kasvi-, talous- ja tilitoimistopalveluille sekä MKNlle ja hallintopalveluille. Alueellinen yhteistyö on ollut tuloksekasta ja toimivaa.

Alkusyksystä kokoontuttiin henkilöstöpäivään Toholammille. Päivän aikana ulkoiltiin Lestijoen maisemissa sekä hikoiltiin Lyllyn Pisanan kuntosalilla ja saunassa. Henkilöstöinfoja pidettiin kerran kuukaudessa etäyhteydellä. Myös johtoryhmä ja tiimit kokoontuivat pääosin etäyhteyksillä. Koronan vuoksi etäpalvelu- ja etätyösuositus oli voimassa koko vuoden.

ProAgria Keski-Pohjanmaan tuotekehitys tapahtuu yhteistyössä ProAgria Keskusten Liiton ja muiden maakunnallisten ProAgria keskusten kanssa. Osa tuotekehityksestä tehdään maakunnallisten EU-hankkeiden yhteydessä. Keskipohjalaisten suurin kehityssponsitus liittyi tilatiimeihin ja asiakkuudenhoidon toimintatapamuutokseen, jota tuettiin Centria-ammattikorkeakoulun Bounce Forward -tulevaisuusvalmennushankkeesta. Osallistujat saivat Tulevaisuusagentti-koulutuksesta

Henkilöstötilinpäätöksen yhteenveto 2022

Henkilöstö yhteensä 2022, htv.	34,6
Henkilöstömuutos v. 2000–2022, %	-1,4
Keski-ikä, v.	47,2
joista alle 35-vuotiaita, kpl	9
joista yli 55-vuotiaita, kpl	15
Keskim. työsuhteen kesto, v.	13,2
Määräaikaiset työsuhteet, %	1,9
Toistaiseksi voimassa olevat, %	98,1
Tulovaihtuvuus, %	13,9
Lähtövaihtuvuus, %	16,7

Jouni Ingalsuo

Ryhmäkehityskeskustelu
Rödsön Poropirtillä.

sähköisen osaamimerkin.

Keski-Pohjanmaan ja neljän muun ProAgria Keskuksen sisäisen taloushallinnon kehitysprojekti ohjelmistovaihdoksineen, yhteisten toimintatapojen hiomisineen sekä henkilöstön koulutuksineen oli iso sisäisen toiminnan kehitysaskel, jonka tuloksena vaihtuivat kirjantalo-, matkalasku- ja henkilöstöhallinnon ohjelmistot. Samalla sisäisiä prosesseja yhtenäistettiin ja tehtiin sisäistä työnjakoa.

Valtakunnallisia yhteisiä asioita suunniteltiin ja organisoitiin ProAgrian ryhmäohjaushallituksessa, ProAgria-johtajien työryhmässä ja johtajien kokouksissa, joihin osallistui ProAgria Keski-Pohjanmaan johtaja. Järjestön valtakunnallisen ryhmäohjaussopimuksen mukaisesti yhteisiä kehittämiskohteita olivat brändin uudistaminen, valta-

kunnallinen yrittäjäjäsenstrategian valmistelu ja sidosryhmätyö. Lisäksi keskipohjalaiset olivat mukana valtakunnallisessa henkilöstöresurssihin ja osaamisen kehittämiseen liittyvässä HRD-ryhmässä sekä viestijöiden verkostossa.

ProAgria Keski-Pohjanmaa tuotti ruokinnanohjauksen ja maitotilojen täsmäpalvelujen osaamisvastaavapalvelut Österbottens Svenska Landbrukssällskapetille. ProAgria Etelä-Pohjanmaalta ostettiin taloushallintopalvelut palkkahallinnon ja hankehallinnon osalta. ProAgria Oulu järjesti kasvintuotannon osaamisvastaavapalvelut Keski-Pohjanmaalle. Lisäksi ostettiin tilitoimisto- ja talousneuvonnan asiantuntijapalveluihin apua Oulun, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen ja Etelä-Suomen ProAgrioista.

ProAgrian palveluja markkinoitiin valtakunnallisissa ja maakunnallisissa ProAgrian sekä Maa- ja kotitalousnaisten uutiskirjeissä sekä somekanavissa. ProAgria Keski-Pohjanmaan Tiedotuslehti ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa. Lisäksi julkaistiin kaksi valtakunnallista asiakaslehteä.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

ProAgria Keski-Pohjanmaa tekee noin 40 asiantuntijan voimin ja yhteistyössä ProAgria-ryhmän muiden organisaatioiden sekä maakunnallisten toimijoiden kanssa monipuolista maatalouden ja maaseudun kehittämistyötä. Toimintaa ja palvelukehitystä ohjaavat jäsen- ja asiakastarpeet, rahoittavien ministeriöiden kanssa sovitut tulostavoitteet sekä maakunnallisesti laaditut strategiat ja kehittämisohjelmat.

ProAgria Keski-Pohjanmaa toimii puheenjohtajana vuonna 2020 perustamassaan Keski-Pohjanmaan alkutuotannon koronaryhmässä, joka siirsi Ukrainan kriisin seurauksena painopistettä huoltovarmuuteen ja jatkoi toimintaansa Keski-Pohjanmaan alkutuotannon huoltovarmuusryhmänä. Ryhmässä on edustus MTKsta, Elystä, kuntien yhteistoiminta-alueilta ja lomatoimesta, turkistuottajista, Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymästä, Pohjolan Maidosta, Atrialta, Snellmanilta, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastosta sekä Huoltovarmuuskeskuksesta. Näkyvimpänä työnä koronavarautumisryhmä päivitti kaikille keskipohjalaistiloille maatalon koronavarautumiseen liittyvän tsekkilistan. Lisäksi ProAgria Keski-Pohjanmaa on mukana Länsi-Suomen ELVAR (elinkeinoelämän varautumisryhmä) Keski-Pohjanmaan työryhmässä.

ProAgria Keski-Pohjanmaa toimii aktiivisesti Keski-Pohjanmaan Biolaakson neuvottelukunnassa ja Luova-verkostossa, jotka koostuvat valtakunnallisista ja keskipohjalaisista kehittäjäorganisaatioista. EU-rahoitteiset maaseudun kehittämishankkeet koordinoidaan ja kanavoidaan suurelta osin Luova-verkoston kautta. ProAgria Keski-Pohjanmaa on mukana Keski-Pohjanmaan liiton kaikissa maakuntaohjelman toimeenpanoon liittyvissä työryhmissä sekä Keski-Pohjanmaan maaseututeemaryhmässä. Lisäksi osallistutaan luonnonvara-alan työelämäfoorumin toimintaan sekä Metsähallituksen kokoaman Pohjanmaan Turveklusterin toimintaan.

Kasvukausi

Talvi oli erittäin runsasluminen ja lunta oli huhtikuussa yleisesti vielä ympäri maakuntaa. Helmikuu oli kylmä, maaliskuu lauha. Kevätkylvöille päästiin pari viikkoa normaalia myöhemmin, sillä vappuaattona lunta oli sisämaassa vielä viitisen senttiä. Kylvöjä tehtiin toukokuun puolesta välistä kesäkuun alkuun hyvissä olosuhteissa noin 15 asteen lämpötilassa.

Kesäkuusi eli kesä-elokuu oli tavallista lämpimämpi. Pohjanmaan maakunnissa erityisesti elokuu oli sateinen, kun lämpimään säähän liittyi ukkosia, rankkasateita ja rakeita. Satakunnasta Pohjois-Pohjanmaalle yltävällä alueella kuukauden sademäärä nousi suureksi, paikoin jopa yli kaksinkertaiseksi tavalliseen elokuuhun verrattuna.

Ensimmäinen rehunteko ajoittui kesäkuun toiselle viikolle. Sato oli hyvälaatuinen ja runsas. Toinen rehunteko jakautui heinä-elokuulle. Lämmin ja sateeton sääjakso alkoi juhannuksesta ja heinäkuussa oli vain muutama vähäinen kuuro. Puimaan päästiin elokuun kahdella viimeisellä viikolla. Kolmas rehusato oli määrältään hyvä ja laadukas. Viljasatotasoina jäätiin, tosin tilakohtaiset erot saattoivat olla suuria. Kuiva puintikeli toi kuivureihin tavanomaista vähemmän tunteja.

Syysy alkoi viileänä, mutta koko syys-marraskuun keskilämpötila oli lähellä keskimääräistä tai vähän sitä korkeampi. Sademäärä jäi lähes koko maassa tavallista pienemmäksi ja monin paikoin oli jopa harvinaisen vähäateista. Syysy oli sään puolesta suotuisa ja syystyöt pystyttiin tekemään ajallaan. Joulukuun alkuun osui pikkupakkaskausi, itsenäisyyspäivän jälkeen saatiin ensilumi. Joulukuu oli suuressa osassa maata keskimääräistä kylmempi. Sademäärä jäi läntisessä Suomessa pieneksi. Aivan vuoden lopulla lämpötila kohosi ja vuosi vaihtui hyvin lauhassa ja tuulisessa säässä.

Tuottajahinnat

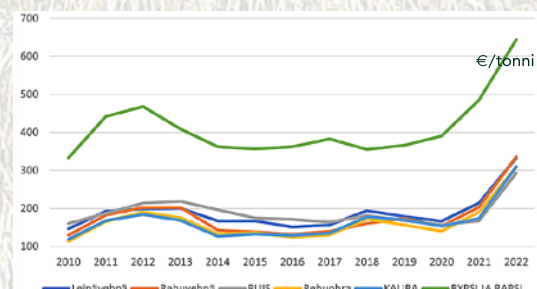
Vuotta 2022 leimasivat ns. sotahinnat, jotka olivat seurausta Venäjän sotilaallisesta hyökkäyksestä Ukrainaan ja siitä seuranneesta turvallisuuspoliittisen tilanteen muutoksesta. Venäjän aiheuttaman konfliktin vuoksi sekä maatalouden tuotantopanosten hinnat että maataloustuotteiden tuottajahinnat kohosivat ennätysnopeasti ja ennätysnopeasti korkealle.

Koronapandemia nosti huoltovarmuuden yleiseksi puheenaiheeksi jo vuonna 2020. Julkinen keskustelu huoltovarmuudesta jatkui läpi vuoden 2022 Venäjän sotilaallisen aggressioon vuoksi.

Maamme viljasato kohosi noin 3,6 miljardiin kiloon vuonna 2022. Vaikka viljasato oli varsin hyvä ja huomattavasti edellisvuodesta parempi, viljojen ja öljykasvien tuottajahinnat pysyivät tasaisen korkealla kesäkuusta 2022 vuoden loppuun saakka.

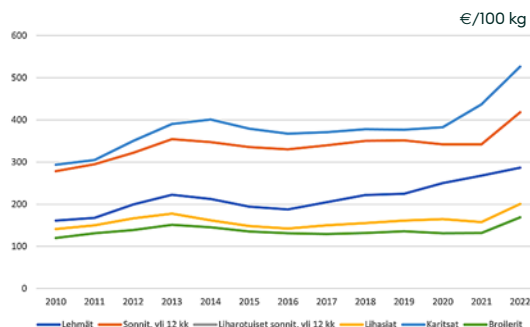
Myös ruokaperunan tuottajahinta kohosi edellisvuodesta noin kymmenen prosenttia, joskin hinnannousu jäi viljojen ja öljykasvien hinnannousua pienemmäksi.

Viljan, rypsin, rapsin tuottajahinnat 2010-22

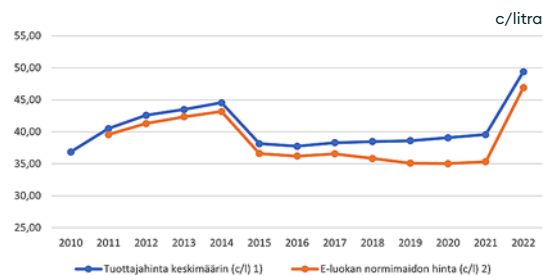

Lähde: SVT/Maataloustuotteiden tuottajahinnat

Lihan tuottajahinnat 2010-22

Maidon tuottajahinnat 2010-22

Lähde: SVT/Maataloustuotteiden tuottajahinnat

Sonninlihan, sianlihan että karitsanlihan tuottajahinnat nousivat edellisvuodesta yli 20 prosenttia. Lehmänlihan hintataso parani edellisvuoteen verrattuna noin seitsemän prosenttia.

E-luokan normimaidon tuottajahinta nousi 46,90 senttiin. Siinä on nousua edellisvuodesta 33 prosenttia. Sen sijaan rasva- ja valkuaispitoisuuksiin perustuva efektiivinen tuottajahinnan nousu jäi normimaidon hinnannousua vaatimattommaksi.

Tuotantopanosten hinnat

Maatalouden tuotantopanosten hinnat nousivat vuoden 2022 aikana historiallisen korkealle, mikä aiheutti vakavia haasteita maatilojen maksuvalmiudelle.

Lannoitteiden ja energiatuotteiden hintaralli alkoi jo keväällä 2021, kun Venäjä vähensi energia- tuotteiden vientiä. Typpilannoitteiden hinta oli vuoden 2022 viimeisinä kuukausina jopa kolminkertainen edellisvuosien keskimääräiseen hintatasoon nähden. Polttoaineiden hinta oli noin kaksinkertainen aiempien vuosien hintatasoon nähden. Sähkön pörssihinta nousi erittäin nopeasti elokuusta 2022 alkaen, minkä seurauksena kiinteähintaisten sähkötuotteiden vähittäishinta kohosi hetkittäin kymmenkertaiseksi edellisvuosien sopimushintoihin nähden.

Keskipojalaisten kannattavuuskirjanpitoiltojen tulokset, vuodet 2010 ja 2016-2021

TULOSLASKELMA	Keski-Pohjanmaa						
	2010	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tiloja, kpl	30<n<40	30<n<40	30<n<40	20<n<30	30<n<40	20<n<30	11<n<20
Käyt. oleva maat.maa, ha	52,3	59,6	62,2	62,2	66	70,7	67,4
Eläinyksiköt	39,1	45	45,1	44,9	43,7	40,3	39,7
Myyntitulot	86 840	117 390	117 420	120 760	147 150	147 900	144 310
Tuet	60 600	65 200	66 300	65 700	68 400	64 000	63 200
Liikevaihto	147 400	182 600	183 700	186 500	215 600	211 900	207 500
Tilakäyttö ja muut korj.erät	28 490	28 600	33 890	38 790	44 980	42 340	48 930
Kokonaistuotto	175 900	211 200	217 700	225 300	260 500	254 300	256 400
Kulut	-98 280	-152 060	-147 080	-161 960	-185 290	-178 040	-193 110
Palkkavaatimus	-38 200	-42 000	-36 300	-37 800	-37 400	-36 500	-33 900
Käyttökate	39 300	16 900	34 000	25 200	37 400	39 400	30 100
Rakennuspoistot	-10 100	-13 200	-12 000	-12 700	-11 200	-11 000	-13 000
Konepoistot	-16 700	-17 000	-17 600	-20 200	-20 300	-19 500	-21 000
Muut poistot	-1 340	-1 250	-1 190	-1 290	-1 620	-1 620	-1 710
Poistot	-28 140	-31 450	-30 790	-34 190	-33 120	-32 120	-35 710
Liiketulos	11 100	-14 600	3 140	-9 080	4 110	7 080	-5 740
Nettorahoituskulut	-3 080	-3 230	-3 050	-3 270	-4 890	-5 310	-5 320
Nettotulos	8 030	-17 800	90	-12 300	-770	1 760	-11 000
Korkovaatimus	-16 700	-15 300	-13 800	-13 700	-14 000	-13 000	-14 000
Yrittäjänvoitto	-8 760	-33 200	-13 700	-26 000	-14 800	-11 300	-25 100

Lähde: Luonnonvarakeskus/Taloustohtori

Maatalouden rakenne

Maatalous- ja puutarhayritysten tilastotietokannan mukaan maataloutta harjoitti ProAgria Keski-Pohjanmaan toimialueella 1 612 maatilaa, missä oli laskua edellisvuodesta 2,7 % (44 maatilaa). ProAgria Keski-Pohjanmaan alueen tiloista vajaa puolet on kotieläintiloja maidontuotannon ollessa selkeä päätuotantosuunta.

Maatilan sukupolvenvaihdokset ovat yhä useammin omistajanvaihdoksia, joissa maatila omistajuus siirtyy perheen ulkopuolelta tulevalle jatkajalle. Omistajanvaihdospalveluiden määrä jatkoi laskevassa trendissä. Vuonna 2022 omistajanvaihdospalveluita tuotettiin 11 asiakkaalle.

Maatila- ja puutarhayritysten lukumäärän kehitys kunnittain

	2010	2017	2018	2019	2020	2021	2022	muutos ed. vuoteen
Halsua	90	78	77	74	72	68	68	0,0 %
Kalajoki	386	312	301	297	282	275	271	-2,5 %
Kannus	117	110	108	106	102	95	94	-2,1 %
Kaustinen	177	137	134	133	127	121	111	-8,3 %
Kokkola	514	413	407	399	385	380	372	-2,4 %
Lestijärvi	53	43	40	41	41	39	37	-5,1 %
Perho	135	114	112	108	105	102	101	-1,0 %
Reisjärvi	146	125	123	121	122	119	117	-2,5 %
Sievi	199	172	171	170	166	164	164	-0,6 %
Toholampi	195	153	156	154	154	148	147	-1,3 %
Veteli	169	151	147	145	141	137	130	-5,1 %
Yhteensä	2 181	1 818	1 776	1 748	1 697	1 648	1 612	-2,7 %

Lähde: SVT/Maatalous- ja puutarhayritysten rakennetilasto

Maidontuotannon rakennemuutos tasoittui edellisvuodesta. Alueen maidontuotannon määrä pieni edellisvuodesta 4,4 miljoonaa litraa (-1,9 %), ollen 228,1 miljoonaa litraa. Tuotannon määrä ohjasi alaspäin valiolaitosten osuuskuntien käyttämä sopimustuotantjärjestelmä. Toisaalta maidontuotannon aleneminen paransi tuottajahinnan kehitystä. Maidontuottajien määrä aleni 473 tuottajaan (-5,2 %). Keskimääräinen tilakohtainen maitomäärä kasvoi lähes 482 000 litraan (+3,5 %).

Alueen naudanlihantuotanto pieni edellisvuodesta 1,7 prosenttia, ollen 7,2 milj. kg. Sianlihan tuotanto aleni 14,9 prosenttia tuotantomäärän ollessa 3,9 milj. kg. Lampaanlihan tuotantomäärä putosi 29 tonniin.

Toimialueella oli kertomusvuonna maatalousmaata yhteensä 92 869 hehtaaria. Leimaavaa Keski-Pohjanmaalla on rehuksien viljely. Niiden osuus maakunnan peltoalasta oli peräti 88 prosenttia. Runsas puolet alueen peltoalasta oli nurmella. Peruna on alueen merkittävin myyntikasvi 1 973 hehtaarin viljelysalalla. Kesannon ja erilaisten maisema- ja luonnonhoitopeltojen osuus peltoalasta oli 5,1 prosenttia.

Keski-Pohjanmaalla joka seitsemäs maatila on luonnonmukaisessa viljelyssä. Luonnonmukaista kotieläintuotantoa harjoitti noin 15 % luomutiloista. Suurin osa kotieläintuotannosta on itseuudistuvaa naudanlihantuotantoa ja lammastaloutta. Monilla tiloilla pellot ovat luonnonmukaisessa ja karja tavanomaisessa tuotannossa.

Pellon käyttö ProAgria Keski-Pohjanmaan toimialueella 2022

Lähde: SVT/Maatalous- ja puutarhayritysten tuotantotilasto

ProAgria Maito

Maitotiloilla tuotosseuranta on kotieläintalouden kehittämisen perusta, sillä vain luotettavan ja kattavan seurantatiedon avulla voidaan jalostaa karjaa ja kehittää toimintaa. Kertomusvuoden aikana suomalainen tuotannonseuranta saavutti 124. toimintavuoden merkkipaalun.

Vuonna 2022 ProAgria Keski-Pohjanmaan toimialueella noin 60 % karjoista ja 82 % lehmistä kuului tuotosseurantaan.

Tuotosseurannan tuottama tieto on lypsylehmien ruokinnan ohjauspalveluiden perusta. Neuvonnan toimintatapaa on vuosien saatossa muutettu siten, että osa asiantuntijatyöstä oli siirretty toimistotyöksi. Vuonna 2020 alkaneen koronapandemiaan vuoksi tehdyt varotoimet lisäsivät entisestään etäpalvelun osuutta asiakaspalvelussa, jolloin Teams-etäkokousjärjestelmä omakutti nopeasti sekä asiakaskontaktien että ProAgrian sisäisen yhteydenpidon välineeksi. Asiakaskontakteissa käytettiin runsaasti muitakin viestintäsovelluksia, kuten WhatsAppia ja sähköpostia – perinteistä puhelinkontaktia unohtamatta.

Ruokinnan ohjauspalvelua täydentävät täsmäpalvelut, joissa keskitytään tuotannon yksittäisen osa-alueen parantamiseen. Ruokinnan täsmäpalvelujen ja eläinten hyvinvointisuunnitelmien tekemistä vauhditettiin vuonna 2022 Neuvo-rahoituksen avulla. Ruokinnan ohjauspalvelu sopii myös lihanautatiloille.

Ruokinnansuunnitteluohjelmistona käytetään Karjakompassi-ohjelmistoa, joka antaa toteutuneen ruokinnan kautta tehtyjen seurantalaskelmien avulla enemmän tietoa mahdollistaen paremman pureutumisen tilakohtaisiin ruokinta-asteisiin. Ruokinnansuunnittelun ohjelmisto mahdollistaa palvelujen joustavan käytön myös ProAgria-keskusrajat ylittäen. ProAgria Keski-Pohjanmaan ruokintaosaamisvastaava Sinikka Kreuz on huolehtinut myös ProAgria Österbottens Svenska Lantbrukssällskapin maitoasiantuntijoiden ruokintaosaamisen kehittämisestä.

Tuotosseurantatilojen määrä aleni 20:lla 356 tilaan (-5,3 %). Viralliset tuotosseurantatulokset saatiin 325 tilalta. Tuotostiedot ovat virallisia, jos tiedon laatupisteet ovat yli nollan vuosikeskiarvona. Lehmäkohtainen keskituotos oli 10 269 kg. Edellisvuoden tapaan keskituotos pieneni hie-man, nyt alenema oli 10 kg eli 0,1 %. Selitys löytynee valiolaisten osuuskuntien sopimustuotantojärjestelmästä.

Viralliset tuotosseurantatulokset v. 2022

Kunta	Karjoja	Lehmiä	Lehmiä/ karja	Maito, kg	Valk. kg	Rasva, kg	EKM kg /elinpv
Halsua	10	395	40,9	9 547	354	443	16,2
Kalajoki	43	2 302	53,0	10 315	376	457	16,5
Kannus	24	1 981	82,6	10 703	387	470	16,3
Kaustinen	20	1 540	78,6	10 077	366	433	16,0
Kokkola	87	4 624	53,4	10 053	370	447	16,0
Lestijärvi	11	383	36,5	9 821	354	437	15,6
Perho	19	907	47,8	10 007	362	438	16,6
Reisjärvi	29	1 866	63,3	10 340	375	452	15,5
Sievi	29	1 871	64,5	10 803	391	470	16,5
Toholampi	31	2 126	69,6	9 952	355	428	15,5
Veteli	30	1 798	60,0	10 344	374	452	16,1
K-P 2022	325	19 335	59,5	10 269	373	451	16,1
K-P 2021	355	19 928	56,1	10 279	373	449	15,9
Koko maa 2022	2895	160179	55,3	10030	360	439	15,7
Koko maa 2021	3195	167790	52,5	10073	361	439	15,6

Tuotostiedot ovat virallisia, jos tiedon laatupisteet ovat yli nollan vuosikeskiarvona.

Maitotilaneuvonnan palvelujen asiakasmäärät, kpl

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ruokinnan ohjaus Voima			8	6	7	5
Ruokinnan ohjaus Jousto			8	70	25	5
Ruokinnan ohjaus Perus			94	90	80	63
Ruokinnan ohjaus Kevyt			117	97	95	117
Ruokinnan ohjausasiakkaat kaikkiaan	359	340	311	278	286	251
Tuotosseuranta Tallennus	143	128	112	12	46	1
Tuotosseurannan koelypsypalvelu, (sis. viivakoodipullon käytön opastuksen)	41	45	51	52	50	44
Automaattilypsyn käyttöönotto	16	27	28	16	26	27
Karjatsekki	37	31	41	21	14	9
Täsmäpalvelut / Tuotannon ohjaus -palvelut	2	13	46	19	14	17

Keskipojalaisten tuotosseurantatilojen mediaanituloksia vuosilta 2015–2022

Ominaisuus	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tuotanto								
Meijerimaito, l/v	247 807	262 961	276 853	338 038	375 026	390 191	391 533	444 751
Keskilehmäluku	29,6	31,3	32,6	39,6	42,2	43,3	44,1	48,5
Säilörehun syönti-indeksi	104	107	105	107	108	106	104	104
Säilörehuanalysejä, kpl/tila	3	4	4	5	7	5	5	6
Talous								
Maitotuotto - rehukust., €/le/pv	7,6	7,6	7,9	7,6	9,7	10,2	9,3	10,4
Rehukustannus, snt/l	14,3	14,0	13,9	14,5	13,3	13,2	14,9	21,0
Hyvinvointi								
Elossa olevien elinikäistuotos, kg/le	19 076	19 368	20 350	21 155	21 840	22 860	23 974	24 005
Maitoa EKM kg/elinpv, poistetut	13,0	13,2	13,6	13,6	14,4	14,5	14,4	14,6
EKM kg/elinpv, elossa olevat	11,0	11,3	11,6	12,1	12,5	12,9	12,5	13,3

Lähde: ProAgrian Tilakuntopalvelu 5.6.2023

Keskipohjalaislehmien maidossa on keskimääräistä enemmän kuiva-ainetta. Energiakorjattu maitomäärä (EKM) 10 985 kg ylitti valtakunnan keskiarvon 291 kilolla. Alueen lehmien keskituotos ylitti valtakunnallisen keskituotoksen 239 kilolla.

Tuotosseurannan teknisten palveluiden osuus kotieläinpalveluiden kokonaisymyynistä on kasvanut nopeasti viime vuosina. Ne muodostavat nyt noin 29 % kokonaislas-
kutuksesta. Suurin kokonaisuus on maitomittareiden ja näyttöentolaitteiden vuokrat ja niihin liittyvä koelypsypalvelu.

Ruokinnan optimointeja tehtiin kaikkiaan 249 asiakkaalle. Ruokinnanohjauspalveluita hyödynsi 76 % tuotosseurantatiloista.

Nurmirehun tuotantokustannus ja laatu ovat ratkaisevan tärkeitä maitotilan taloustuloksen kannalta. Säilörehunäytteiden määrässä on yhä edelleen toivomisen varaa ruokinnan suunnittelua ajatellen. Liian vähäisen rehunäytteiden määrän vuoksi keskipohjalaisille tiloille aiheutuu merkittäviä taloudellisia menetyksiä. ProAgria Keski-Pohjanmaan tarjoamaa nurmirehun näyttöentolapalvelua hyödynsi kertomusvuoden aikana viisi asiakasta.

Maitotilat edustavat puolta ProAgria Keski-Pohjanmaan asiakastilojen määrästä. Palvelumyynti maitotiloille pysyi edellisvuoden määrässä. ProAgria Keski-Pohjanmaan maatiloille kohdistuvasta palvelumyynistä maitotilojen osuus on noin 75 prosenttia. Puolet maitotilojen palvelumyynistä oli kotieläinneuvontaa. Neuvo-palvelut muodostivat noin neljänneksen myynistä. Kertomusvuonna Neuvo-palveluita hyödynsi 256 maitotilaa. Neuvo-palvelut kohdistuivat kilpailukyvyyn kehittämiseen ja tuotantoeläinten olosuhteiden kehittämiseen. Muita maitotilojen paljon käyttämiä palveluita olivat suuruusjärjestyksessä lueteltuna tilitoimistopalvelut, tukineuvonta, talousneuvonta ja kasvituotannon palvelut.

Maidon yksikkökustannuslaskelma

Maidon yksikkökustannuslaskurilla lasketaan maidontuotannon tuottoja ja kustannuksia senttiä/litra ja €/lehmä -tasolle. Sovelluksen avulla voidaan pureutua kustannuserien sisältöön, jotta tilalla voidaan tehdä tarvittavia kehitystoimenpiteitä.

Maidon yksikkökustannuslaskelmaa voi käyttää myös skenaroinnissa tuotantopanosten tai maidon hinnan muuttuessa. Tuloksia voi vertailla muiden tilojen tuloksiin eri lypsyjärjestelmien ja karjakoon mukaan. Sovellus on vapaasti käytettävissä kaikilla tuotosseurantatiloilla. Valiolaisille maitotiloille maidon yksikkökustannuslaskelma toimii myös Valman kautta.

Kustannuspuntari maitotilojen kustannusten haarukointiin

Kustannuspuntari-laskentasovellus otettiin käyttöön vuonna 2020. Kustannuspuntari kertoo havainnollisesti, mihin rahavirrat menevät ja mistä voisi löytyä säästökohteita. Kustannuspuntarin avulla voi vertailla oman maatilán kustannuksia anonymisti muiden maatilójen kustannuksiin. Kustannusten puntaroinnin lisäksi sovelluksella voi simuloida laajennusten vaikutuksia kuluihin. Kustannuspuntari on maksuton Tuotosseuranta+ -tuotosseurantatiloille.

Sopimustsekki-palvelulla optimoidaan maidontuotannon määrä

Valiolaiset hankintaosuuskunnat ilmoittivat maaliskuussa 2020 siirtyvänsä sopimustuotantoon. Käytännössä tämä tarkoitti siirtymistä kolmiportaiseen tuottajahintajärjestelmään. ProAgria Keski-Pohjanmaa kehitti nopeasti Sopimustsekki-palvelun, jonka avulla maitotilat voivat vastata sopimushinnoittelun tuomiin haasteisiin. Sopimustsekki-palvelun lähtökohtana on tuottoenuste, joka ennustaa seuraavan 12 kuukauden jakson maitotuotoksen sekä lehmien ja hiehojen määrän. Kun eläinmäärätietoon yhdistetään tieto tilakohtaisista muuttuvista kustannuksista sekä tieto tuottajahinnan porrastuksesta, sopimusmäärälaskurilla voidaan laskea eri tuotantomäärien tuottama kassavirta. C-hintaisen maidon tuottaminen on kaikille maitotiloille tappiollista. Joillakin maitotiloilla B-hintaisen maidon tuottaminen voi olla perusteltua, varsinkin jos tilalla on säilörehua, jota ei voida myydä kannattavasti. Pidemmällä aikajänteellä B-hintaisen maidon tuottaminen on kuitenkin kannattamatonta lähes kaikilla maitotiloilla.

*Härkápavulla kohti valkuaisomavaraisuutta.
Kuva: Anna-Riitta Leinonen*

ProAgria Liha

Vuonna 2022 ProAgria Keski-Pohjanmaan toimialueella oli 146 naudanlihan tuotantoon erikoistunutta maatilaa, joista 72:llä oli emolehmiä. Emolehmätuotantoa on erityisesti Kalajokilaaksoissa.

Vuoden 2022 kuluessa yli puolet alueen lihanautatioista käytti ProAgrian asiantuntijapalveluita. Käytetyimpiä palveluita olivat Neuvo-palvelut, tilitoimistopalvelut, tukineuvonta, viljelysuunnittelu ja taloussuunnittelu. Suoraan lihantuotantoon liittyvästä neuvonnasta valtaosa tehtiin maitotilaneuvontaan kuuluvilla yhdistelmätuotantotiloilla.

Sikataloutta harjoitti kertomusvuoden aikana 25 keskipohjalaistilaa. Niistä valtaosa käytti ProAgria Keski-Pohjanmaan asiantuntijapalveluita. Sikatiloilla kysynnän painopiste oli selkeästi Neuvo- ja tilitoimistopalveluissa. Alueen sikatalous keskittyy Kalajoelle ja Perhonjokilaaksoon.

Alueen 25 lammastilan tuotantoneuvontaa hoitaa ProAgria Etelä-Pohjanmaa. Lammastilaneuvonta on ollut aktiivisesti kehittämässä lammastaloutta ja toimii tiiviissä yhteistyössä lammaskerhojen, Pohjanmaan Lammasosuuskunnan ja alueen teurastamoiden sekä rehuteollisuuden kanssa. Myös vuohitilojen ja Suomen Vuohiyhdistyksen kanssa tehdään yhteistyötä. Lammastiloista kolmannes hyödynsi myös ProAgria Keski-Pohjanmaan palveluita. Kysyntä painottui tuki-, kasviviljely- ja ympäristö- sekä Neuvo-palveluihin.

Siipikarjatalouden harjoittaminen on Keski-Pohjanmaalla hyvin vähäistä. Kananmunantuotantoon erikoistuneita maatiloja on jäljellä enää muutamia.

Noin 80 maatilaa on erikoistunut hevostalouteen.

ProAgria Kasvi

Keski-Pohjanmaan kaikista maatiloista kasvinviljelytiloja on jo yli puolet. Sivutoiminen viljanviljely on yleisin tuotantosuunta. Ruokaperuna on merkittävin myyntikasvi. Noin 40 % kasvinviljelytiloista käytti ProAgrian palveluita kertomusvuoden aikana. Tukineuvonta, Neuvo-palvelut, viljelysuunnittelu ja tilitoimistopalvelut ovat tyypillisimmät palvelut, joita kasvinviljelytilat käyttävät. Myös muulle talousneuvonnalle oli kysyntää. Luonnonmukaisen tuotannon neuvontaa käytti 68 asiakasta.

ProAgria lanseerasi kasvukaudeksi 2021 viljelyn kehittämisohjelman. Se koostuu asiakkaan kanssa käytävästä tavoitekeskustelusta, viljelyn suunnittelusta, kasvukauden aikana tehtävistä havainto- ja mittauskäynneistä sekä kasvukauden jälkeen tehtävistä seuranta- ja arviointitoimenpiteistä. Kehittämisohjelman toimenpiteitä voivat olla myös täsmäviljelyyn liittyvät palvelut ja hiiliviljely. Keski-Pohjanmaalla viljelyn kehittämisohjelma koostui useimmiten kasvinviljelyn tavoitekeskustelusta ja viljelysuunnitelmasta. Sen sijaan kasvukaudelle ajoittuvia havainto- ja mittauskäyntejä tehtiin varsin vähän.

Kasvinsuojeluruiskuja testattiin kertomusvuonna 98 kappaletta. Ympäristökysymyksiin liittyvää Neuvo-palvelua käytettiin 92 kertaa, kasvinsuojeluun liittyvää palvelua 35 kertaa ja luomutuotantoa koskevaa neuvontaa 40 kertaa.

Kasvinsuojelu-, kasvilaji- ja -lajikevalintaan sekä mären ja tiivistyneen pellon kunnostustoimiin on annettu runsaasti puhelinneuvontaa. ProAgria on tehnyt Ruokaviraston tilaamia kasvintarkastuksia, kuten mm. luomutuotannon tarkastuksia yhteensä yli 100 asiakkaalle.

Ajankohtaisia kasvituotannon asioita viestittiin myös Tietolinkki-tiedonvälityshankkeen webinaareissa. ProAgria Keski-Pohjanmaa toimii osatoteuttajana Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän Tietolinkki-hankkeessa.

Kestävään tuotantoon liittyvät kehittämistoimet, seurantakeskustelut (kehittämiskeskustelut), sähköisten palvelujen käyttöönoton opastus sekä talouden johtamisen kehittäminen toteutettiin vuonna 2022 MMMn myöntämän erityismäärärahan turvin Kannattavaa, kilpailukykyistä ja vastuullista liiketoimintaa -hankkeessa.

Kuituhamppupaaleja Halsualla.

Maaseutuneuvonnan keskeisten palveluiden asiakasmäärien kehitys

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kehittämiskeskustelut	61	11	3	10	16	
Kannattavuuskirjanpito	37	35	34	34	18	18
Maatilan tulosanalyysi	26	28	16	10	11	7
Tukihakemusneuvonta	609	608	624	601	596	534
Tukiturva-asiakkaat	69	41	45	37	29	12
Investointiedellytysten arviointi		5	6			
Investoinnin käyttöön tuki	8	2	1	1		
Elinkeino- ja liiketoimintasuunnitelmat	39	49	39	48	39	55
Omistajanvaihdospalvelut	45	55	42	18	27	11
Muut talouslaskelmat	105	103	49	58	53	34
Viljelysuunnitelmat	431	459	444	399	392	320
Luomuviljelysuunnitelmat	73	71	78			24
Lohkokirjanpito	9	7	7	4	7	11
Kasvituotannon tuotantokust.laskelmat		1				2
Kasvinsuojeluruiskujen testaus	94	106	119	153	77	98
Maitomittareiden testaus ja huolto	51	17	22	12	14	7
MMMn erityismäärärahalla Kannattavaa, kilpailukykyistä ja vastuullista liiketoimintaa -hankkeessa tehdyt palvelut:						177
Kestävän tuotannon kehittäminen						42
Seurantakeskustelut						55
Sähköisten palvelujen käyttöönotto						21
Talouden johtamisen kehittäminen						59
NEUVO-palvelut	490	514	511	416	392	405
Maisema				2		
Energia	7	7	9	10	9	50
Kasvinsuojelu	53	62	34	27	40	35
Kilpailukyky	27	183	164	179	173	165
Luomu	49	29	35	46	43	40
Tuotantoeläimet	143	97	139	141	163	188
Ympäristö	211	136	130	11	67	92

ProAgria Yritys

Runsas neljännes keskipohjalaisista maataloista harjoittaa maatalouden ohella myös muuta yritystoimintaa. Osuus on koko maan keskiarvoa pienempi johtuen maakunnan kotieläinvaltaisesta ja päätoimisesta maataloustuotannosta. Muu yritystoiminta on yleisintä Lestijärvellä ja Kausisella, joissa sitä on noin kolmasosalla maataloista.

Palveluiden osuus monialaisten maatilojen toimialoista on yli 60 %. Suurin yksittäinen toimiala on koneurakointi, jota harjoittaa noin 40 % monialaisista maataloista. Muita merkittäviä palvelualoja ovat matkailu, majoitus- ja virkistyspalvelut sekä kuljetuspalvelut. Teollista toimintaa on kuudesosalla monialaisista maataloista, suurimpana toimialana puun jatkojalostus. Alkutuotantoon liittyy noin joka seitsemännän monialaisen maatalon toimiala.

Perusmaatalouden merkitys muuta yritystoimintaa harjoittavilla tiloilla yleensä vähenee, kun voimavaroja suunnataan muun yritystoiminnan kehittämiseen. Yritysten perustamisen ja erilaisten investointeihin liittyvän neuvonnan lisäksi ProAgria Keski-Pohjanmaa on ollut mukana edistämässä erityisesti maatalouteen liittyvän koneurakoinnin yleistymistä.

Tilitoimistopalvelut muodostivat kertomusvuonnakin valtaosan maaseutuyrityksille suuntautuneesta kokonaisuusmyynnistä.

Palvelumäärät asiakkaille, joiden päätoimiala on joku muu kuin maa- tai metsätalous

	2022
Omistajanvaihdospalvelut	1
Muut talouslaskelmat	1

Neuvo-rahoituksen hyödyntäminen jatkui

Neuvo-rahoituksella voidaan tehdä maataloilta erilaisia selvityksiä ja kehittämissuunnitelmia sekä käynnistää kehittämisprojekteja. ProAgria Keski-Pohjanmaa teki vuonna 2022 Neuvo-palveluita edellisvuosia aktiivisemmin. Eniten Neuvo-rahoitusta käytettiin tuotantoeläinten olosuhdenuvontaan ja kilpailukykyneuvontaan. Energianeuvonnan kysyntä moninkertaistui kertomusvuonna nopeasti kohonneiden energiakustannusten myötä. Neuvo-järjestelmän mukaista neuvonnan rahoitusta hyödynsi kertomusvuonna 405 maatilaa.

Yhtiöittäminen

Maatalon yhtiöittäminen osakeyhtiöksi on järkevää lähinnä kasvuhakuisilla tiloilla, joilla on hyvä kannattavuus ja runsaasti vierasta pääomaa sekä tiloilla, joita viljellään sivutoimisesti ja maatalon tuloja ei juurikaan tarvita yksityistalouden menojen kattamiseen. Keski-Pohjanmaalla monet maatalousyrittäjät ovat suunnitelleet verotustaan pitkäjänteisesti nettovarallisuutta kasvattamalla, jolloin yhtiöittämiseen verotukselliset hyödyt jäävät monessa tapauksessa ennalta odotettua vähäisemmiksi. Huomionarvoista on, että huonosti kannattava osakeyhtiö voi saada vaikeuksissa olevan yrityksen statuksen, jolloin se menettää oikeuden maatalouslomitukseen, energiaveron palautukseen sekä ELY-keskuksen myöntämään investointirahoitukseen.

Vuoden 2022 aikana maatilojen yhtiöittämisinto oli edeltäviä vuosia laimeampaa. ProAgria Keski-Pohjanmaan henkilöstöresurssien muutoksella oli oma osuutensa yhtiöittämisen vähenemiseen.

Hankkeet

Tietolinkki-tiedonvälityshanke käynnistyi huhtikuussa 2020 Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa. Sitä toteuttavat yhteistyössä Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, ProAgria Keski-Pohjanmaa, MTK Keski-Pohjanmaa, MTK Pohjois-Suomi sekä Pohjois-Suomen Turkiseläinten Kasvattajat ry. Hanketta rahoitetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskusten kautta. Hanke välittää maatalousyrittäjille, turkistuottajille ja hevosityrittäjille tietoa ajankohtaisista asioista mm. järjestämällä seminaareja ja infoja sekä tekemällä podcasteja, videoita ja uutiskirjeitä. Hanke päättyy 31.12.2023.

RATU – rahanarvoisia vaihtoehtoja syväturpeisten viljelysmaiden käsittelyyn -hanke käynnistyi vuoden 2019 alussa. Hankkeessa kehitettiin viljelijöiden, asiantuntijoiden ja tutkijoiden yhteistyönä ratkaisuja turvemaiden ilmastoystävälliseen käyttöön maataloudessa ja etsittiin tehokkaimpia keinoja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Keinovalikoimaan kuuluivat viljelymenetelmät turvemaidella, lisäpellon saantimahdollisuudet, tilusjärjestelyt ja turvemaakosteikat. Lisäksi hankkeessa tehtiin turvemaiden viljelykokeita sekä laadittiin turvemaiden viljelyopas. Hankkeen hallinnoijana toimi Luonnonvarakeskus ja osatoteuttajina olivat ProAgria Keski-Pohjanmaa, ProAgria Kainuu, ProAgria Keskusten Liitto ja Maanmittauslaitos. Hanke päättyi 28.2.2022.

AgroTeknoa Jokilaaksoihin -hanke edistää uuden maatalousteknologian käyttöönottoa sekä tuottaa tietoa ja käyttäjäkokemuksia uusista koneista, laitteista ja tuotantomenetelmistä. Tavoitteena on parantaa maataloustuotannon tehokkuutta, kannattavuutta ja ympäristöystävällisyyttä. Hanke koordinoi Oulun eteläisen ja Keski-Pohjanmaan alueen viljelijöille koneita ja laitteita koekäyttöön sekä edistää uuden teknologian ja digitalisaation kehittämistä maatiloille ja maaseutuyrityksille. Vuonna 2022 ProAgria järjesti kuudella paikkakunnalla kasvustojen manganmittauksia viljelijöiden tuomien näytteiden perusteella. Lisäksi hankkeen käytössä olleita mittareita esiteltiin Nivalan Maaseutunäyttelyssä 19–20.8. Mukana olivat kuiva-ainemittari (halogenikuivain), manganmittari (NN-Easy55), fosforimittari (Spectracrop), SPAD-mittari ja Grain-sence. Mittausdemonstraatioiden lisäksi näyttelyvieraiden kanssa keskusteltiin mittaustulosten hyödyntämisestä tiloilla. Hanketta hallinnoi Nivalan kaupunki. Osatoteuttajina mukana ovat ProAgria Keski-Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän Kannuksen toimipiste. Hanke kestää vuoden 2023 loppuun saakka.

ÄlyNauta - Älykkäät ja kestävä toimintamallit maidontuotannossa -koulutushankkeen lähtökohtana oli kotieläintilojen nopeasti muuttuva toimintaympäristö. Tuotannon kannattavuus, yksikkökoon kasvu, lypsrobottien yleistymisen, digitaalisuuden tuomat uudet mahdollisuudet ja yrittäjän ajanhallinnan tarpeet haastavat maidontuottajaa. Hankkeen kohderyhmänä ovat maatalousyrittäjät ja maitotilojen työntekijät. Hankkeen tavoitteena oli lisätä maatalousyrittäjien ja tilojen työntekijöiden osaamista ja tietoisuutta älykkäistä ja kestävästä kotieläintuotannon toimintamalleista ja parantaa tilojen kannattavuutta, eläinten hyvinvointia sekä yrittäjien ja työntekijöiden ajanhallintaa ja jaksamista. Lisäksi parannettiin maatalousyrittäjien ja maatalustyöntekijöiden digitaalisia taitoja sekä aktivoitiin yrittäjiä uusien toimintatapojen sekä kotieläintuotannon digitaalisten sovelluksien ja työkalujen käyttöön. Hanke järjesti tapahtumia, pienryhmiä, pilottiryhmiä, verkkotapaamisia, webinaareja, seminaareja, opintomatkoja sekä teki podcasteja. Maaseuturahaston rahoittaman hankkeen toiminta-aika oli 1.8.2019-28.2.2022.

Viisasta vesiensuojelua -hankkeen päätavoite on vesiensuojelutoimenpiteiden toimeenpanon vauhdittaminen hotspot alueilla. Osatavoitteita ovat vesistökuormitusta vähentävät toimenpiteet (ennaltaehkäisevät toimenpiteet) ja ravinteiden poistaminen vesistöistä (eheyttävät toimenpiteet). Hankkeessa tavoitellaan maa- ja metsätalouden ravinteiden hallinnan tehostamista, vesistöihin joutuvien ravinnehuhtoutumien

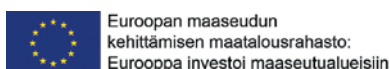
Satu Järvenpää

vähentämistä ja vesistöjen tilan parantamista, joka tapahtuu vesistökunnostustoimenpiteitä edistämällä, ranta- ja vesiluonnon monimuotoisuuden kehittämällä perinnebiotooppien vaalimisella ja uusien kohteiden luomisella, ilmastonmuutoksen ja siihen liittyvien ääriolosuhteiden tuomiin haasteisiin vastaamisella teknologian hyödyntämisellä pilottikohteiden seurannassa ja yhteistyöedellytysten parantamisella ja tietämyksen vahvistamisella. Hanketta toteutetaan 1.3.2022-31.12.2023 välisenä aikana. Hanketta hallinnoi Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry. Muut hanketoteuttajat ovat ProAgria Keski-Pohjanmaa, ProAgria Etelä-Pohjanmaa ry, ProAgria Österbottens Svenska Lantbrukssällskap, Suomen Metsäkeskus ja Luonnonvarakeskus (LUKE).

Luova Kampus 2020 -kehittämishankkeen tavoitteena oli vahvistaa luonnonvara-alan koulutuksen, alan yrittäjyyden sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan edellytyksiä kehittämällä oppimisympäristöjä ja edistämällä uuden teknologian käyttöä. Luova Kampus 2020 -kehittämishankkeessa selvitettiin, minkälainen olisi tulevaisuuden maitotila mm. hyvinvoinnin, toiminnallisuuden, automaation, kiertotalouden, bioturvallisuuden ja uusimpien teknologioiden näkökulmista. Hankkeessa toteutettiin kotieläintuotannon oppimisympäristö, jossa otettiin huomioon opetuksen ja tki-toiminnan tarpeet, ja oppimisympäristö suunniteltiin pedagogisesti toimivaksi. Hankkeessa kilpailutettiin kotieläintuotannon oppimisympäristön suunnittelu, rakentaminen ja laitehankinnat sekä simulaatio-opetuksen ja eläinhoidon oppimisympäristön laitteistot. Hankkeessa perustettiin myös digisilta, joka mahdollisti datan välittämisen oppimisympäristön ja yhteistyöverkoston välillä. Hanke pyöri 1.9.2019–31.8.2022. Hanketta hallinnoi Keski-Pohjanmaan Koulutuskuntayhtymä ja sitä rahoitti Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR). Tekninen erityisasiantuntija Kirsi Leppikorpi toimi osa-aikaisena hanketyöntekijänä Luova Kampus 2020 -hankkeessa.

LEVITOI – Suomesta johtava heikosti kantavien maapohjien logistiikkaratkaisujen toimittaja -hanke on Oulun ammattikorkeakoulun käynnistämä tutkimus- ja tuotekehityshanke, jolle Business Finland myönsi 4,5 miljoonan euron rahoituksen marraskuussa 2021. LEVITOI-hanke kehitti uusia työkone- ja laiteratkaisuja alkutuotannon logistiikka- ja materiaalinkäsittelyhaasteiden voittamiseksi ja vahvisti maatalous- ja työkonetekniikan osaamista ja kyvykkyyttä tuoda nopeasti uusia ja testattuja tuotteita markkinoille. LEVITOI-hankkeen kenttätutkimuksissa ja -kokeissa selvitetään teknisten vaihtoehtojen toteutuskelpoisuutta sekä niiden vaikutuksia tuottavuuteen ja toimintakykyyn. Lisäksi hankkeessa selvitettiin tapoja tunnistaa ja hallita maapohjan muutoksia, joita kulkuneuvot ja työkoneet aiheuttavat. Tutkimustulokset auttavat yrityksiä hyödyntämään simulointia ja mallinnusta uusien tuotteiden kehittämisessä. LEVITOI-hankkeessa ovat mukana Nokian Renkaat Oyj, Sampo-Rosenlew Oy, Junkkari Oy, West Coast Roadmaster Oy, Mevea Oy, Metsäteho, ProAgria Keski-Pohjanmaa, Luonnonvarakeskus, Lappeenranta-Lahden teknillinen yliopisto, Oulun ammattikorkeakoulu ja Oulun yliopisto. Hanke päättyy vuoden 2023 lopussa.

Polku maaseudulle -hankkeessa tehdään maaseutua ja maaseudun ammatteja ja yrityksiä tutuiksi eri kouluasteiden oppilaille, opiskelijoille ja henkilökunnalle Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalla. Kohderyhmänä ovat hankealueen lapset ja nuoret sekä koulujen opettajat ja opinto-ohjaajat. Osallistuvina tahoina ovat alueen oppilaitokset, yritykset, yhdistykset sekä mm. kuntien sivistystoimet. Polku maaseudulle -hankkeessa tavoitteena on kehittää yrittäjä-, ammatillais- ja kouluverkosto maaseudun ammattien markkinointiin ja verkoston avulla juurruttaa myönteinen asenne maaseudun toimintaympäristöön, ammatteihin ja tuotteisiin. Pitkän ajan tavoitteena on parantaa maaseudun elinvoimaa ja vetovoimaa lisäämällä tietämystä ja kokemusta maaseudun ammateista erityisesti lasten ja nuorten parissa. Hankkeen vetäjänä ovat Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä sekä Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä. Hanketta rahoittavat Keski-Pohjanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaan eteläosissa toimivat Leader-ryhmät Maaseuturahaston varoista. Hankeaika on 1.4.2019-31.5.2023. Hankeen päätavoite eli Polku maaseudulle ry -yhdistyksen perustaminen toteutui 28.11.2022, kun yhdistyksen perustamiskirja allekirjoitettiin.

Kalatalouskeskus

Koronaviruspandemian kaiut vaikuttivat edelleen Keski-Pohjalaiseen kalataloustoimintaan. Se näkyi siinä, että kalatalouskeskus osallistui paikalla ollen vain kolmeen jäsenyhteisönsä kokoukseen. Yhteiskunnan hiljalleen tapahtunut avautuminen lisäsi läsnäolotilaisuuksien ja tapahtumien määrää, mutta aikojen muuttumista kuvasi se, että valtaosa palaverista ja seminaareista pidettiin sähköisin yhteyksin.

Vuoden 2022 kalatalousneuvontahankkeessa Kalatalouden Keskusliitto ja sen jäsenjärjestöt, mukaan lukien Keski-Pohjanmaan kalatalouskeskus, tarjosivat kalatalousalueille ja osakaskunnille toiminnanohjausta, kertoivat kalastaville kansalaisille kalastuslainsäädännön ja valtakunnallisten kalastusstrategioiden sekä kalastonhoitomaksukertymän vaikutuksista käytännön kalatalouden hoitoon sekä toimivat kalastusharrastuksen ja kalastusmahdollisuuksien edistäjinä. Hankehakemuksessa ja -päätöksessä mainitut tehtävät hoidettiin asianmukaisesti ja niistä laadittiin määräajassa raportit.

Kalatalouskeskus toteutti Viisasta Vesiensuojelua -hanketta mm. osallistumalla Kaustisen kunnostussuunnitteluun ja kunnostustoimien ohjaamiseen sekä tutustumalla Sievinkylänjärven tilan kohentamistarpeisiin.

Kalatalouskeskus osallistui toimialueensa vesienhoidon jokineuvottelukuntien ja vesienhoidon yhteistyö- ja ohjausryhmätöihin sekä kokouksiin sekä Pohjanmaan alueen kalataloudellisten yhteistyöryhmien työhön. Työnkuvaan kuului merkittävässä määrin myös yhteistyö viranomaistahojen kanssa erilaisissa kalataloudellisissa hankkeissa, esim. Kaustisen Pirttikosken kalatieasian järjestely. Toiminnanjohtaja osallistui ProAgria Keski-Pohjanmaa ry:n johtoryhmätyöskentelyyn.

Keski-Pohjanmaan kalatalouskeskuksessa tehty työaika jakautui siten, että maa- ja metsätalousministeriön kanssa sovitun neuvontahankkeen toteuttamiseen käytettiin 469 tuntia eli 28,6 % työajasta, hanketoimintaan (Viisasta Vesiensuojelua) 28 tuntia (2,1 %) ja laskutettavaan palvelutoimintaan 746 tuntia eli 44,8 % työajasta. Kalatalouskeskuksen ja ProAgria Keski-Pohjanmaan hallintoon kului työajasta 22,8 %, joka tarkoitti 374,5 tuntia. Kokonaistyöaika oli 1641,5 tuntia.

Johtokunta

Puheenjohtaja

Mauno Korhonen, Sievi

Jäsenet

Sakari Lätti, Lohtaja (MTK), varapuheenjohtaja
Eemeli Koivisto, Lestijärvi
Ritva-Liisa Nisula, ProAgria Keski-Pohjanmaa

Veli-Antti Polvilampi, Perho
Tero Savela, Reisjärvi
Juha Yli-Korpela, Kannus
Mika Yli-Soini, Kaustinen

Varajäsenet

Janne Jylhä, Ullava
Kari Kero, Sievi
Marko Virkkala, Toholampi

Kalatalouskeskuksen vuosikokous pidettiin 26.4.2022 Kalajoella ja paikalla oli kahden jäsenyhdistyksen edustus. Johtokunta kokoontui vuoden 2022 aikana kolme kertaa. Kalatalouskeskuksen toiminnanjohtajana on toiminut Eero Hakala vuodesta 1993. Keski-Pohjanmaa ry:n Kalatalouskeskus on jäsenenä Kalatalouden Keskusliitossa. Kalatalouskeskus vastasi käytännössä Perhon-, Lesti- ja Kalajokilaaksojen kalataloudellisesta neuvontatoiminnasta.

Kalavesien hoito ja kalanviljely

Kalakantojen hoitotyö jatkui taimenen mäti- ja pienpoikasten kasvatus- ja istutustoimin Lestijoella. Kalatalouskeskus osallistui virtavesien kalatalouselivityksiin toteuttamalla sähkökalastuksia Penninkijoella Halsualla. Kalatalouskeskus laati Kaustinen Näätinkiojan kolmelle koskialueelle

kalataloudellisen kunnostussuunnitelman ja otti työnjohto- ja talkooponnistuksen osaa Näätinkiojan Riitakankaankosken kunnostuksiin. Kalatalouskeskus laati Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen tilaaman ja HELMI-elinympäristöhankkeeseen kuuluvan Kannuksen Salinojan kalataloudellisen kunnostussuunnitelman. Haapajärven Lohijoen täydennyskunnostuksen työnjohto oli jälleen onnistunut, joskin kalatalouskeskukselle taloudellisesti kuluiseksi käynyt ponnistus. Kalatalouskeskus laati Lapin ELY-keskuksen toimeksiannosta Kalajoen pääuoman kolmen koskialueen alustavat kunnostussuunnitelmat Ylivieskassa.

Vähä-Heinosen luonnonravintolammikossa kasvatettiin vaellussiikaa Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liiton toimeksiannosta ja tarpeisiin. Kalatalouskeskus ohjasi Kalajoen kalatalousalueen luonnonravintolammikoiden (Niinijärvi ja Mäntyjärvi) hallintoa ja hoitoa. Kalatalouskeskus vastasi Keski-Pohjanmaan kalatalousalueen hallinnassa olleen Lestijoen kalanviljelylaitoksen ylläpidon tarkkailusta ja hoidosta. Laitoksella haudottiin talvenseutu Luonnonvarakeskuksen Laukaan

Mauno Korhonen

toimipaikasta laitokselle tuotua Lestijoen meritaimenmätää. Kalatalouskeskus avusti asiakaskuntaansa noin 50 istutustapahtumassa, joissa toimitettiin maakunnan vesiin kalaa n. 51 000 euron arvosta. Toimialueen kalatalousyhteisöjen tarpeisiin välitettiin 5 710 kg pääasiassa onkikokoista kirjolohta.

Tiedotus- ja koulutustoiminta sekä edunvalvonta

Jäsenistöä laajemmalle kalatalousyhteisö ja -toimijajoukolle välitettiin paikallisin maustein Kalatalouden Keskusliiton Ahvenposti -tiedotteita (6 kpl) sekä yksi vain omalle jäsenistölle suunnattu tiedotekirje. Ahvenpostit alueen omine uutisineen välitettiin 63 sähköpostiosoitteeseen. Kalatalouskeskus viesti kalatalouden ajankohtaisasioita neljässä ProAgria Keski-Pohjanmaan Tiedotuslehdessä vuonna 2022.

Neuvoja kävi alustajana tai esitelmäsihtijänä kuuden osakaskunnan kokouksessa, joista kolme oli kalatalouskeskuksen jäseniä. Kokouksiin osallistui 47 henkilöä. Toiminnanjohtaja esitteli MKNn ruoka- ja ravitsemusasiantuntija Niina Vihelän kanssa kalankäsittelyn ja ruuaksi valmistamisen perusteita ProAgria Keski-Pohjanmaan hallitukselle. Kalatalouskeskus järjesti Kokkolan 4H-yhdistyksen, Lohtajan Kalastajainseuran sekä Maa- ja kotitalousnaisten kanssa Kalastuksen päivä -tapahtuman Lohtajan Ohtakarissa. Halsuan Masalassa järjestettiin lasten kalastustapahtuma paikallisen osakaskunnan sekä koulun kanssa ja Haapajärven Ronkaalassa Haapajärven 4H-yhdistyksen, Vapaa-ajankalastajien ja osakaskunnan sekä Ståhlbergin koulun kanssa koululaisten kalastus- ja luontotapahtuma. Tapahtumiin osallistui yhteensä 430 lasta ja heidän ohjaajaansa.

Kalatalouskeskus hoiti Keski-Pohjanmaan kalatalousalueen toiminnanjohtajatehtävät ja järjesteli siihen kuuluvan kokoustoiminnan sekä laati kalatalousalueelle laadukkaan käyttö- ja hoitosuunnitelman sekä toimi käytännössä kalatalousalueen edustajana Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan kalataloudellisessa yhteistyöryhmässä.

Toiminnanjohtaja osallistui valtakunnallisen Vesistökuunnostusverkoston järjestämiin verkkoseminaareihin. Lisäksi Kalatalouskeskus osallistui yhtenä osapuolena verkoston vuosiseminaarin järjestelyihin 23.-25.8.2022 Kokkolassa. Seminaarissa oli n. 200 osanottajaa. Kalatalouskeskus seurasi Valonian sekä Länsi-Uudenmaan vesi- ja ympäristö ry:n toteuttamaa Virtavesikuunnostusverkoseminaarisarjaa. Toiminnanjohtaja otti osaa maa- ja metsätalousministeriön järjestämään Kalastuslaki-seminariin marras-joulukuussa 2022.

Valtakunnallinen vesistöseminaari pidettiin elokuussa Kokkolassa. Kalatalouskeskus osallistui seminaarin järjestelyihin.

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Piirijohtokunta 2022

Puheenjohtaja

Anu Karhukorpi, Halsua

Varsinainen jäsen

Minna Aho, Reisjärvi
Jonna Korkiakangas-Sahipakka, Perho
Satu Lappi, Lestijärvi
Anna Niemelä, Kokkola (Lohtaja)
Riikka Rekilä, Kokkola (Lohtaja)
Marjo-Riitta Pajala, Kokkola (Kälviä)
Raija Virta, Kalajoki (Himanka)
Ritva-Liisa Nisula, ProAgria Keski-Pohjanmaa

Varajäsen

Tunkkari Karoliina, Veteli

Varajäsen

Kirsi Halonen, Reisjärvi
Tarja Huopana, Perho
Tuula Tervämäki, Toholampi
Riitta Huhtala, Kokkola
Anni Lätti, Kokkola (Lohtaja)
Kaija Polso, Toholampi
Seija Isokääntä, Kalajoki

Toimihenkilöt 2022

Toiminnanjohtaja Kirsi Varila (50 % työaika)
Ruoka- ja ravitsemusasiantuntija Niina Vihelä, (toimivapaalla 1.10.-22.12.2022)
Maisema- ja ympäristöasiantuntija Anu Ainasoja

Toiminnanjohtajan toimi on ollut vuoden 2022 alusta lähtien puolipäiväinen. Kirsi Varila toimii sekä Keski- että Etelä-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaisten toiminnanjohtajana. Yhteistyö Keski- ja Etelä-Pohjanmaan piirikeskusten välillä toimii hyvin ja yhteistoimintaa on paljon maisema- ja ruoka-asiantuntijoiden välillä.

Järjestötyö

Keski-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaisten Sense-jäsenrekisterissä oleva jäsenmäärä toimintavuonna oli 1 653 henkilöä ja yhdistysten määrä 60 kappaletta. Järjestön tapahtumiin osallistui yhteensä 634 henkilöä. Facebook- ja Instagram-viestintä on aktiivista ja päivityksiä tehdään viikoittain ajankohtaisista aiheista. Lisäksi julkaistaan kuukausittain MKNn uutiskirje. Maa- ja kotitalousnaisilla on neljä kertaa vuodessa ilmestyvässä ProAgrian Tiedotuslehdessä vakioaukeama ajankohtaisille asioille sekä takasivu Maaseudun naisia -artikkelille.

Toiminnansuunnittelulaisuuksissa (5 kpl) tavoitettiin 85 paikallisyhdistyksien jäsentä. Johtokunta osallistui aktiivisesti toiminnan suunnitteluun. Johtokunnan kesäkokouksen yhteydessä järjestettiin toiminnan suunnittelutyöpaja. Jäsenten kesäreissu toteutettiin kesäteatteri- ja huuto-kaupateemalla Keski-Suomeen. Mukana oli 28 jäsentä.

Vuosikokouksessa palkittiin vuoden 2022 maistuvana maaseutuyrityksenä Ala Miina Halsualta. Vuoden 2022 maa- ja kotitalousnaisiksi valittiin Raija Virta Himangalta.

Toimintavuosi käynnistyi koronan vuoksi hitaasti. Vaikka korona vuoden varrella hellitti, ensiselleen ei päästy toimintavuoden aikana. Yhdistysten uudelleenaktivointi oli hidasta, koska yhdistyksissä toiminta oli koronavuosina hiipunut lähes olemattomiin. Taloudellisesti vuosi oli erittäin huono. Palveluita ei ostettu ja toiminta oli tappiollista. Kysyntää olisi ollut moneen yhteistyötapahtumaan, mutta ulkopuolista maksajaa niille ei löytynyt. Varsinkin ruokapuolella kannattavaan toimintaan pääseminen oli erittäin haasteellista. Kustannuspaineiden vuoksi ruoka-asiantuntija oli kolme kuukautta toimivapaalla. Hänen töitään sijaisti toiminnanjohtaja.

Johtokunnan kesäkokous Reisjärven Kangaskylässä.
Kuva: Anu Karhukorpi

Suomalaisen ruuan sankaritarinat

Koronan jälkeinen varovaisuus näkyi ruokakurssien tilaamisessa, niinpä ruokakursseja pidettiin vain kaksi, joihin osallistui yhteensä 22 henkilöä. Luonnonyrteihin liittyviin kursseihin osallistui 53 henkilöä ja ne pidettiin Kokkolassa ja maakunnassa. Kekri-tapahtumat järjestettiin Reisjärven ja Perhon kirjastoissa ja niihin osallistui yhteensä 50 osallistujaa.

Terveelliset välipalat -etäluennolle osallistui 7 kuulijaa. Teamsin välityksellä järjestettiin Kokkaamalla kuntoon -ruoka- ja ravitsemusneuvontaa päihdekuntoutujille viitenä eri kertana. Kursseille osallistui 7 kuntoutujaa ja palaute kokonaisuudesta oli kiitettävää. Osallistujat saivat uusia ohjeita ja käytännön neuvoja arjen ruoanlaittoon ja jokaisella kerralla myös ohjeita terveellisiin ja taloudellisiin ruokavalintoihin. Kokonaisuuden tilaajana oli Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite ja osallistujat olivat Keski-Pohjanmaan alueelta.

Uusi virkeä minä -elintapaohjaus toteutettiin Kalajoen Rautiossa, Kärkisessä ja Pahkalassa. Ohjaukseen osallistui 22 eri ikäistä henkilöä. Kokonaisuuteen kuului 5 tapaamiskertaa/kylä eli yhteensä 15 tapahtumaa. Kokoontumisissa käsiteltiin ravinnon, liikunnan, unen ja stressin merkitystä ja annettiin niihin liittyvää ohjausta. Elintapaohjauksen tilaajana oli Kalajoki Akatemia ja sen toteutti Keski-Pohjanmaan MKN / Ruoka ja Maisema.

Puumalan koulu Kaustiselta tilasi Terveelliset välipalat -ohjelman teemapäiväänsä. Pisteellä kävi n. 85 alakoululaista tutustumassa erilaisiin välipalavaihtoehtoihin.

Ilmastomyönteinen ja kestävä yhteiskunta

Huomisen hyvä teko -somekampanjaan osallistuttiin neljällä kirjoituksella. Aiheina olivat riisin korvaaminen kotimaisella vaihtoehdolla, ruokaväärengökset ja EU-nimisuojamerkit, puutarhan kohtuullinen lannoittaminen ja sadeveden hyödyntäminen puutarhan kastelussa.

Kalajoen Tyngän koululla vietettiin sadonkorjuupäivää ja sen yhteydessä MKN Ruoka järjesti oppilaille ruokaradan, jossa tutustuttiin tuoreisiin kasviksiin eri aistien kautta. Koulun kaikki 50 oppilasta opettajineen osallistuivat ruokarataan ja pitivät sitä mielenkiintoisena ja hyödyllisenä.

Kulutajaliiton Minihävikkimessuilla jaettiin hävikkiruokatietoutta Kalajoen Himantorin Lähi-ruokatori-päivässä. Infopisteellä pysähtyi noin 100 henkilöä. Perhon kirjaston hävikki-infossa kävi noin 45 oppilasta ja 20 aikuista. Kouvolan kaupungin tilaamalle Hyönteishotelli-luennolle osallistui 20 kuulijaa Teamsin kautta.

Monimuotoinen luonto

Maiseman- ja luonnonhoidon palveluissa painotettiin luonnon monimuotoisuuden merkitystä mautilojen, kuntien, kaupunkien ja seurakuntien työssä. Luonnon monimuotoisuus -infotilaisuuksia järjestettiin Sievissä, Kokkolassa ja Ylivieskassa.

Toimintavuoden aikana tehtiin vieraslajitalkoita sekä -torjunnan neuvontaa kunnille ja kaupungeille, sekä erilaisia kartoituksia ja hoitosuunnitelmia. Kansainvälisen maisemapäivän kävely toteutettiin Les-tijärvellä (kuva).

Anu Ainasoja

Suomi kutsuu kylään

Pieniä suuria elämispaketteja suunniteltiin ja toteutettiin yhteistyössä kokkolalaisen Gastro kettu -yrityksen kanssa. Niihin sisältyi tyhy-toimintaa Kruununvoudintalolla ja villiyrtti-tietoutta teorian ja yrttikävelyn muodossa. Kekritapahtuma paketoitiin tapahtumaksi ja niitä markkinoitiin yrityksille ja yhdistyksille. Green Care -merkin hakemisen mahdollisuuksia selvitettiin yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaisten kanssa.

Tiina Makkonen

Hankkeet

Viisasta vesiensuojelua 1.5.2022–31.12.2023 Hankkeen hallinnoijana toimii Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry. Muut hanketoteuttajat ovat ProAgria Etelä-Pohjanmaa ry / MKN EP, ProAgria Keski-Pohjanmaa ry / MKN KP, ProAgria Österbottens Svenska Lantbrukssällskap r.f., Suomen Metsäkeskus (SMK) ja Luonnonvarakeskus (LUKE).

Pohjanmaan makuuarteet 1.10.2022–30.9.2023 Hanketta hallinnoi Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä (KPEDU) ja hankekumppanina on ProAgria Keski-Pohjanmaa ry / Keski-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaiset.

Viestintä

Viestintää tehtiin seuraavissa kanavissa:

- Uutiskirje kuukausittain, ajankohtaisia teemoja ja tapahtumia
- Facebookissa useita päivityksiä viikossa
- Instagram-kuvat ja videot
- Maaseudun naisia ja MKN ajankohtaista -palstat ProAgria Keski-Pohjanmaan Tiedotuslehdessä
- Paikallislehdissä ja -radiossa ajankohtaiset teemat.

Varautumisasioita pohdittiin Halsuan helmessä. Kuva: Kirsi Varila

Tuloslaskelma 2022

Rahayksikkö EURO

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Tuotot		
Valtion määräraha	344 888	352 787
Hanketoiminta	58 195	74 025
Palvelumaksut	1 785 068	1 804 400
Muut toiminnan tuotot	25 909	110 384
Tuotot yhteensä	2 214 061	2 341 595
Kulut		
Henkilöstökulut	-1 608 242	-1 639 898
Muut kulut	-959 554	-869 789
Kulut yhteensä	-2 567 795	-2 509 687
Varainhankinta	44 503	48 835
Sijoitus- ja rajoitustoiminta	35 851	7 640
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-273 381	-111 617

Tase

Rahayksikkö EURO

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	39 098	100
Aineelliset hyödykkeet	22 458	23 883
Sijoitukset	17 500	17 500
Pysyvät vastaavat yhteensä	79 056	41 484
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	8 000	8 000
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	418 750	484 293
Rahoitusarvopaperit	1 020 073	1 186 458
Rahat ja pankkisaamiset	149 265	208 019
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 596 088	1 886 770
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 675 145	1 928 254
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	1 429 220	1 540 837
Tilikauden voitto (tappio)	-273 381	-111 617
Oma pääoma yhteensä	1 155 840	1 429 220
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	124 062	94 609
Muut velat	84 164	114 892
Siirtovelat	311 079	289 533
Vieras pääoma yhteensä	519 305	499 034
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 675 145	1 928 254

Keski-Pohjanmaa

ProAgria Keski-Pohjanmaa ry
 Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
 Puhelin 040 5211 735
 etunimi.sukunimi@proagria.fi
 www.proagria.fi/kp
 Toimisto avoinna 9-15
 Valtakunnallinen palvelupuhelin avoinna ma-to 9-16 044 4209 000

Hallintopalvelut

Johtaja Ritva-Liisa Nisula	040 5849 550
Kehityspäällikkö Jouni Ingalsuo	040 5525 781
Talouspäällikkö Sari Kurttila	050 3402 633
Pohjoisen alueen palvelupäällikkö Juha Nivala	040 8610 641
Eteläisen alueen palvelupäällikkö Anna-Riitta Leinonen	040 0168 647
Viestijä Ritva Karri (myyntireskontra, viestintä, järjestö)	040 5234 113
Taloussihteeri Saira Sulonen (laskutus, ostoreskontra)	040 5443 460

Maaseutuneuvonnan asiantuntijapalvelut

Tuotosseuranta

- näytteenotot, koelypsyt, asemantestaukset, robotti-
 maitojen tallennukset, viivakoodien opastukset

Armi Hotakainen	040 0644 261
Katja Kellokoski	040 8492 870
Jonna-Minna Lassila	044 4863 077
Kirsi Leppikorpi	040 0367 656
Energianeuvonta Jari Tikkanen	040 0162 147
EU-tuet Jarmo Karhula	044 5212 210
Kannattavuuskirjanpito Seija Roimela	040 8479 740

Kasvinsuojeluruiskujen testaus

Jouni Huhtala	040 5123 703
Jarmo Karhula	044 5212 210

Kasvinviljelyneuvonta

Taneli Rahja (kasvinviljelyn talous)	040 6845 111
Jari Tikkanen (luomu ja luomukoulutukset)	040 0162 147
Tero Åvist	041 7310 398
Sari Harju (nurmet)	040 5234 114
Jouni Huhtala	040 5123 703
Heli Kallioinen	050 4307 661
Jarmo Karhula	044 5212 210

Kasvinsuojelukoulutukset Jouni Huhtala 040 5123 703

Kotieläinneuvonta ja ruokinta Anna-Riitta Leinonen 040 0168 647

Lammas- ja vuohitilojen neuvonta

Milla Alanco-Ollqvist	040 7060 558
Sini Sillanpää	043 8250 526

LEAN, HR ja rekrytointi Liisa Koskela 050 5120 615

Luomukotieläinneuvonta Seija Roimela 040 8479 740

Luonnonmukainen tuotanto, EU-tukineuvonta

Jari Tikkanen	040 0162 147
Seija Roimela	040 8479 740

Lypsyrobotineuvonta Sonja Pyykölä	043 8254 282
Lypsyrobotitilojen kehitysohjelma	
Katja Kellokoski	040 8492 870
Sonja Pyykölä	043 8254 282
Maatilojen talousneuvonta, budjetointi, omistajanvaihdokset	
Jouni Huhtala	040 5123 703
Matias Parpala	043 825 4283
Juha Nivala	040 8610 641
Heikki Ojala	040 5342 166
Neuvo-palvelut Jari Tikkanen	040 0162 147
Seosrehuruokinta Sinikka Kreuz	044 5263 059
Sikatilat Ari Nopanen	040 0432 582
Viljakaupan tarkkailu Jouni Huhtala	040 5123 703
Viljelijöiden työterveyshuolto	
Sari Harju	040 5234 114
Liisa Koskela	050 5120 615
Yritysjohdaminen ja laatuasiat Liisa Koskela	050 5120 615
Ympäristöneuvonta, ympäristötukiasiat Jari Tikkanen	040 0162 147
Kalatalouskeskus	
Kalatalousneuvonta Eero Hakala	040 0162 445
Maa- ja kotitalousnaiset	
Toiminnanjohtaja Kirsi Varila	040 1964 434
Ruoka- ja ravitsemusasiantuntija Niina Vihelä	043 8254 281
Maisema- ja ympäristöasiantuntija Anu Ainasoja	043 8254 284
Strategiasuunnittelu	
Heikki Ojala	040 5342 166
Liisa Koskela	050 5120 615
Tilitoimistopalvelut	
Maatalous- ja metsätalousasiakkaita palvelevat kirjanpito-, kuukausi-ilmoitus- ja palkanlaskenta-asioissa:	
Miia Luoma-Tokoi	043 8254 280
Maija-Leena Eerikkilä	040 5216 416
Seija Roimela	040 8479 740
Yritysassiakkaita palvelevat kirjanpito-, kuukausi-ilmoitus- ja palkanlaskenta-asioissa:	
Miia Luoma-Tokoi	043 8254 280
Sari Kurttila	050 3402 633
Ruokinnan ohjauspalvelut ja täsmäpalvelut kotieläintiloille	
Sari Harju	040 5234 114
Jarmo Karhula	044 5212 210
Katja Kellokoski	040 8492 870
Tuija Korpela	040 0260 575
Sinikka Kreuz	044 5263 059
Heidi Lehtonen	040 5234 116
Johanna Malinen	041 7310 913
Elina Orjala	040 0974 165
Elina Järvenoja (perhevapaalla)	
Sonja Pyykölä	043 8254 282

ProAgria

Keski-Pohjanmaa

ProAgria Keski-Pohjanmaa ry

Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
Puhelin 040 5211 735
Valtakunnallinen palvelunumero 044 4209 000
etunimi.sukunimi@proagria.fi
www.proagria.fi/kp

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Keski-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaiset

Toimimme osana ProAgria Keski-Pohjanmaa ry:tä
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
Puhelin 040 1964 434
etunimi.sukunimi@maajakotitalousnaiset.fi
www.maajakotitalousnaiset.fi

Keski-Pohjanmaan Kalatalouskeskus

Toimimme osana ProAgria Keski-Pohjanmaa ry:tä
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
Puhelin 040 5211 735
Valtakunnallinen palvelunumero 044 4209 000
etunimi.sukunimi@proagria.fi
www.proagria.fi/kp/kalatalouskeskus

